

Pravilništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 2. — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.

Insertni odelci: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 3. — Tel. 8492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Union št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

JUTRO

Sprememba režima v Grčiji

Ne more se trditi, da bi bila borba med monarhizmom in republikanstvom danes v ospredju aktualnega zanimanja v Evropi. Politična javnost jo premo-triva kot nekaj nesodobnega. Le redke so države na svetu, kjer to vprašanje še razburja duhove, in še pri teh gre po večini bolj za mednarodne kakor pa za notranje momente. Vse druge države so ustajene v vladavinah, ki so najbolj v skladu z njihovim zgodovinskim razvo-jem ter z nazoni in z razmerami med prebivalstvom. Lahko pa se reče, da je zlasti v današnjih časih neprestanih peripetij za marsikak narod ravno mo-narhistična vladavina pravi blagoslov.

Med onimi redkimi državami, kjer se je bila srdita borba med republiko in monarhijo zgolj iz notranjopolitičnih momentov in izključno na domačem terenu je naša sosedja in zaveznica Grčija. Razvoj te borbe je naša javnosti vsaj v glavnih obrisih že znan. Trajala je s kratkimi presledki ves čas po vojni in je zavzela oblike, katerih srditost se zdi v dvajsetem stoletju že kar neumevna. Bila je tem bolj ostra, ker ni šlo samo za načelno vprašanje, ali naj bo Grčija republika ali monarhija, marveč v enaki ali celo v še večji meri za vprašanje prevlade rojalistične ljudske ali republikanske liberalne stranke. Borba se je zaradi tega vodila z vso apriori-istično strastnostjo, ki je značilna za strankarske borbe pri temperamentnih južnjaških narodih. Previdni Tsaldaris se je sicer na moč trudil, da bi vprašanje, ali republika ali monarhija, enkrat za vselej ločil od partizanskega življenja, ga s tem dvignil iz nizkega nivoja dnevnih razprtij ter njegovo rešitev pri-pravil na način, ki bi ob enem prinesel notranjo konsolidacijo. Narod naj bi se o tem usodnem vprašanju izrekel mirno in brez strasti, po treznem preudarku in brez strankarskih predsodkov.

Pri vsem tem je bil Tsaldaris sam odločen rojalist, trdno prepričan, da je republikanska vladavina za grški na-rod nesrčaja. Njegova ljudska stranka je bila že ves čas pobornica za monar-hijo. Morda bi se mu bilo njegovo stremeljenje, izločiti vprašanje vladavi-ne iz politične borbe, tudi res posrečilo, ako ne bi republikanci pod Venizelos-ovim vodstvom vpriporili letošnje marč-ne revolucije, ki je grozila pahniti Grčijo v državljansko vojno, in s tem v nepregledno katastrofo. Revolucija je bila, kakor znano, kmalu zadušena. Njena posledica je bila na eni strani, kakor zatrjujejo poznavalci razmer, da se je misel monarhije silno okrepila med širokimi masami prebivalstva, ki so bile že do grla site neprestanih pre-vratnih poizkusov zdaj s te zdaj z one strani. Na drugi strani pa je bila enako odločilna posledica posrečene revolucije, da je silno narasel vpliv generala Kondilisa in njegovih zaveznikov. Ti so se poprej le neradi uklonili Kondil-sovi taktiki postopnega izvajanja mo-narhističnega programa, venizelistični puč pa jim je služil kot prepričevalen argument, da je treba negotovosti čim prej narediti konec.

I Kondilis in Tsaldaris sta se strinjala v prepričanju, da je v danih razmerah mogoče zagotoviti Grčiji notranji mir ter možnost vsehstranskega napredka le z obnovo monarhije. Kondilis pa je bil mnenja, da Tsaldaris s svojo taktiko mirne evolucije obnovo monarhije ogra-ža. V svoj prilog je lahko navedel tudi ojačeno propagando republikancev, ki se je zopet kazala od poletja sem, ker so republikanci spretno izrabljali nesoglasja v rojalističnem taboru in Tsal-darisovo taktiko tolmačili kot slabost vlade in rojalistov soloh. Ko je prišlo še do znanih nedavnih izgrediv v So-lunu, je očitno dozorela Kondilsova odločitev. Njegovi gozoreli so, sklicujoč se na slično zahtevo večine poslancev, zahtevali od Tsaldarisa kot ministrske-ga predsednika, naj takoj obnovi mo-narhijo in pozove kralja Jurija, da se še pred plebiscitom vrne v Grčijo. Kljub svojemu monarhističnemu pre-pričanju je Tsaldaris, zvest svoji dose-danji taktiki in svojim demokratskim načelom, to zahtevo odločno zavrnil. Da pa prepreči nove pretresljaje, je zav-ustil oblast, ki je nato, kakor je bilo na-ravno, prešla v roke generala Kondi-lisa.

Kondilis je s pomočjo parlamenta takoj izvršil prvi del programa. Ukinil je republikansko vladavino in zopet pro-glasil monarhijo. Toda tudi on je odklo-nil zahtevo skrajnih ekstremistov, naj se kralj Jurij takoj pokliče nazaj. Oči-vitno je pri tem ravnal v skladu z na-zori in željami bivšega in bodočega kra-lja, ki je že ponovno izjavil, da bo zopet sprejel grško krono le, ako bo to volja večine grškega naroda.

Rekli smo že, da je vprašanje vladavi-ne v Grčiji izključno notranja zadeva grškega naroda. V tem pogledu se ta problem bistveno razlikuje od restavracijskih težav v nekaterih drugih drža-vah. Zato nimamo poudarka in se tudi no-čemo vmešavati v grške notranje zadeve. Le kolikor se tiče zveze med spremembo režima in grško zunanjo politiko, smemo

London silí k odločitvi

Vedno hujši pritisk Anglije na Francijo, da bi jasno precizirala svoje stališče do abesinskega problema in angleško-italijanskega spora

Pariz, 17. oktobra. o. O pogajanjih, ki jih je znova začel Laval za sporazum med Italijo in Anglijo, se je zvedelo naslednje:

Vse dosedanje Lavalove posredoval-ne predloge so Angleži sprejeli vedno znova z vprašanjem ali pristanejo Francozi na sodelovanje z Anglijo in ali so pripravljeni izpolnjevati obveznosti, ki jih nalaga pakt Društva narodov glede na italijansko-abesinsko vojno, ter podpirati Anglijo, če bi jo na Sredo-zemskem morju pri izvajanju sankcij napadla kaka tretja sila. Laval je na ta vprašanja vselej le splošno odgovo-ril, češ, da položaj še ni tako nevaren, da bi bilo treba perfekturirati sporazum med francoskim in angleškim general-nim štabom in pomorskim vrhovnim poveljnistvom. Obenem je pokazal ve-liko rezerviranost napram koncentraciji angleških pomorskih vojnihi sil na Sre-dozemskem morju, ker se je izvršila brez pristanka Francije in v času, ko o sankcijah še ni bilo govora.

Po najnovejših informacijah je prejel sedaj francoski ministrski predsednik iz Londona v obliki posebne note nove predloge. Angleška vlada izjavlja v noti, da je pripravljena umakniti svoje vojne ladje iz vzhodnega dela Sredo-zemskega morja v Gibraltar, zahteva pa, da se Francija povsem konkretno obveže, da bo s svojim vojnimi brodom-jem podprla angleško vojno mornarico, če bi jo pri izvajanju sankcij napadle italijanske vojne ladje.

Laval je obvestil angleškega posla-nika v Parizu, da mu bo v enem ali dveh dneh izročil kvnčni odgovor na to an-gleško vprašanje, ki bi bil tem lažji, če bi Anglija zmanjšala svojo mornarico na Sredozemskem morju do normale.

Francija naj se odloči

Rim, 17. oktobra. o. V svojem poročilu iz Londona trdi »Tribuna«, da je angleški poslanik v Parizu izročil danes Lavalu no-to, v kateri angleška vlada ponovno vprašuje francosko, ali namerava končno zavze-ti stališče glede na izvajanje sankcij proti Italiji. Slične note je poslala angleška vlada tudi v Madrid, Atene in Ankaru.

Laval za Rim?

Pariz, 17. oktobra. o. »Oeuvre« poro-ča iz Rima, da se bo Laval, ki se je zna-šel pred alternativno, da se odloči za Anglijo ali za Italijo, odločil za Rim. V Italiji so se zaradi tega precej pomi-rili, čeprav jim odločno zadržan je An-

gležev povzroča še vedno velike skrbi. Italijanska delegacija poroča namreč iz Zeneve, da Anglija pridobiva vedno več pristašev za sankcijsko akcijo in da so se pričeli zbirati okrog nje tudi že sosednji francoski zavezniki.

Mussolini predlaga debato o mandatih

Pariz, 17. oktobra. g. Londonski poroče-valec »Echo de Paris« piše po infor-macijah iz dobro poučene strani, da na-merava Mussolini v smislu čl. 19 in 22 pakta DN v kratkem predlagati v Zenevi, naj se razširi debata o vprašanju manda-tov. Italijanska vlada hoče pri tej priliki predlagati novo razdelitev mandatnih po-krajin. London je kljub priznanju, da ima Italija potrebo po ekspanziji, zoper takšen predlog in tudi zunanji minister sir Samuel Hoare ni nikoli govoril o te-ritorialnih koncesijah, temveč samo o možnosti, da bi se na novo razdelile si-rovine.

Anglija ne odneha

Londonska vlada odklonila najnovejšo Lavalove posre-dovalne predloge kot neprimerne

London, 17. oktobra. d. Vlada se je na svoji včerajšnji seji podrobno bavila z novi-mi Lavalovimi predlogi za ureditev italia-nsko-abesinskega spora. Po daljši razpravi je prišla do spoznanja, da ti predlogi niso pri-

merni za razpravo. Angleški poslanik v Pa-rizu George Clark je dobil zato naročilo, naj francoskega ministrskega predsednika in z-unanjega ministra Lavalu takoj obvesti o tem in mu obenem takoj sporoči, da po mnenju

Pred uveljavljanjem gospodarskih sankcij

Na pritisk Anglije bodo stopili prisilni gospodarski ukrepi proti Italiji že danes ali jutri v veljavo

Zeneva, 17. oktobra. d. V ženevskih kro-gih je zbudil sklep angleške vlade, s ka-terim odklanja nove Lavalove pobude za mirno likvidacijo italijansko - abesinskega spora, veliko pozornost in ga označujejo kot posledico nezadostnega francoskega od-govora na angleško vprašanje o morebitnem sodelovanju francoske in angleške vojne mornarice.

Angleški predlog za popolno preprečje vsakega izvoza iz Italije, ki je bil predlo-žen pododboru za gospodarske sankcije, dokazuje, da vztraja Anglija v nasprotju s Francijo tudi nadalje na zahtevi po čim strožjem in naglem izvajanju sankcijskih ukrepov proti Italiji. Na angleški strani iz-ražajo upanje, da bodo že jutri ali najka-sneje v soboto odobreni prvi gospodarski prisilni ukrepi, kakor bi bili potrebni sa-mo še posebni sklepi o nadzorstvu nad iz-vajanjem odobrenih sankcij.

Snoči je bila na seji ožjega sankcijske-ga odbora osemnajstih sprejeta resolucija pravniskih odbora, po kateri so čla-nice Društva narodov dolžne izvesti po-trebne ukrepe za čim prejšnjo izpolnitev obveznosti na podlagi člena 16 pakta DN. Resolucija pravi, da je dolžnost vsake dr-žave, zagotoviti učinkovito in naglo upo-rabo ukrepov v skladu s določbami jav-nega prava in pooblastil vlade za izvajanje pogodb.

Odbor pravnikov je bil imenovan pred-vsem zaradi pomislekov Argentine, kate-re delegat se je pridružil sklepu s pripom-bo, da njegova vlada z največjo skrbjo proučuje, kateri ukrepi javnega prava so potrebni za izpolnitev obveznosti pakta Društva narodov.

Nadalje se je bavil odbor osemnajstih z odobritvijo dopolnil, ki so jih izdelali vo-jaški strokovnjaki k sankcijskemu pred-logu glede izvoza orožja in vojnega ma-terijala. Pri tem je ošro predvsem za snovi, ki so potrebne za kemično vojno. Švica-rski zastopnik Motta je opozoril, da je iz-voz za plinsko vojno potrebnih snovi v Abesinijo še nadalje prepovedan. Dopol-nilni predlogi vojaških strokovnjakov so bi-

opozorili na okoliščino, da je bil general Kondilis vedno velik zagovornik tesne-ga sodelovanja med Jugoslavijo in Gr-čijo. Znano je, da je kot vojni minister in podpredsednik vlade že ponovno obis-kal našo državo in da je vsako priliko porabil za poglobitev medsebojnih zvez. Ko je prevzel vlado in regentstvo, je bila ena prvih izjav poudarek, da re-stavracija monarhije ne bo v nobenem pogledu spremenila dosedanje grške zu-nanje politike.

Naša želja je, da bi Grčija srečno uredila notranja vprašanja in se v čim krajšem času konsolidirala, kar bo v enako korist njej sami, kakor tudi nje-nim zaveznicam v Balkanskem spora-zumu.

li soglasno sprejeti, glasovanja se je vzdr-žal madžarski delegat.

Živahna razprava o prepo-vedu uvoza italijanskega blaga

V odboru za gospodarske sankcije pro-ti Italiji je nastopila danes proti angleškemu predlogu glede popolne prepovedi uvoza italijanskih proizvodov in blaga, cela vrsta govornikov z raznimi pridrž-ki.

Švicarski delegat Stucky je poudarjal, da na eni strani ni še poljasnjeno stališče nekaterih držav članic v tem vprašanju, na drugi strani pa tudi še ni urejeno vprašanje kompenzacij za one države, ki bi bile posebno oškodovane zaradi skup-ne akcije.

Poljski delegat je naglašal, da bi imela izvedba angleškega predloga posredno in neposredno zelo resne posledice za me-dnarodno-gospodarsko življenje. Po njego-vem mnenju se ni prišel čas, da bi se mo-gel ta predlog obravnavati kot nedelj-va celota.

Tudi ostali govorniki so govorili zoper izvedbo angleškega predloga, češ, da bi imel za posledico mnogo težav in škodo za sodelujoče države. Končno je bil spre-jet predlog, naj se imenuje stalen gospo-darski odbor, ki bi nadziral uporabo sank-cij in posebej urejeval vsa navedena ko-čljiva vprašanja.

Amerika čaka

Washington, 17. oktobra. AA. Tukajšnji poučeni politični krogi so mnenja, da se bo vlada Zedinjenih držav končno opredeli-la šele, ko bodo pričele neposredno prizade-te države izvajati sankcije po določenem programu. Državni tajnik za zunanje zadeve Hull je izjavil, da mu zastopniki evropskih držav doslej še niso poslali nobenih pred-logov za ameriško sodelovanje pri izvajanju sankcij proti Italiji.

Mobilizacija

Albaniji

London, 17. oktobra. o. »Daily Telegraph« poroča, da so v Albaniji mobilizirali sedem vojaških letnikov, skupno 15.000 vojaških obveznikov. Italija je dala albanski vladi na razpolago 2 in pol milijona funtov šterlin-gov. Kakor trdi londonski list, namerava Italija s pomočjo Albanije zapreti Jadransko morje. Italija namerava baje zapreti tudi Sredozemsko morje med Sicilijo in se-verno Afriko.

Ruždi Aras pri Lavalu

Pariz, 17. oktobra. w. Ministrski pred-sednik Laval je imel dopoldne razgovor s turškim zunanjim ministrom Ruždi Arasom, ki ga je spremljal turški posla-nik Fuad. Kakor splošno domnevajo, so razpravljali o situaciji na vzhodnem Sre-dozemskem morju glede na italijansko-abesinski spor in zbiranje angleške mor-narice.

Vojna v Abesiniji

Tako na severni kakor tudi na južni fronti se sovra-žnika vedno bolj približujeta

Asmara, 17. oktobra. d. Italijanski letal-ci so izsledili danes na svojih poizvedoval-nih poljih južno od Ade, na črti Amba Aladi — Sokota, zelo močne abesinske vo-jaske oddelke kakor tudi večja betonirana oporišča, mnogostevilna zavetišča za stroj-ne in v povsem pravilno izkopane strelske jarke.

Letala, ki so letala nad Makalo, so one-mogočila več abesinskim oboroženim tol-pam plenitev ter tako zagotovila varnost tamkajšnje prebivalstva. Bombardirala so tudi skladišče municije v Belmarjamu juž-no od Makale. Zdi se, da je bilo skladišče uničeno. Na povratku so letala opazila na več krajih abesinske čete in jih takoj ob-streljevala z bombami.

Po najnovejših vesteh je v pokrajini Godžam južnozapadno od Ade, izbruhnil upor, ki je v zvezi z odstavitvijo rasa Aj-luja, na čegar mesto je abesinski cesar imenoval svojega zaupnika Imiro, ki pa ga prebivalstvo odklanja in se noče odzvati mobilizaciji.

Italijansko vojno poročilo št. 21

Rim, 17. oktobra. b. Ministrstvo za tisk in propagando je objavilo naslednji vojni komunikaci št. 21:

General De Bono je brzojavil iz Adigra-ta, da je imel tamkaj veliko parado čet, ki so se je udeležili tudi oddelki Gukse, ka-teremu je v imenu italijanskega kralja po-delil naslov kneza Tigre. Vojaški mani-festaciji je prisostvovala velika množica, ki je prirejala vojaštvu navdušene ovacije. Armada nadaljuje delo za zboljšanje z zaledjem, ki je že toliko napredovalo, da lahko tovarni avtomobili vozijo od Sena-fa do Adigrata. Letalci so kakor vsak dan tudi včeraj vršili poizvedovalne polete proti jugu in zapadu preko zasedenega ozem-lja do Makale, kjer so ponekod odkrili močne abesinske oddelke. Kljub strljanju iz puške so se vsa letala vrnila neopškodova-na.

Sestanek maršala Badoglija z generalom de Bonom

Rim, 17. oktobra. o. Maršal Badoglio, ki se mudi v bližini Ade, se je sestel z ge-neralom de Bonom in Cabom. Maršal osta-ne na fronti 10 dni.

Deževje na somalski fronti

Rim, 17. oktobra. o. Po vesteh iz Itali-janske Somalije je na italijansko-abesinski fronti ponovno pričelo močno de-ževje, ki znatno otežuje napredovanje ita-lijske vojske. Po mnenju italijanskih meteorologov v Asmari bo deževje tra-jalo bržkone do meseca novembra.

Rim, 17. oktobra. AA. Po vesteh iz Mo-gadiscia je italijanska letalska akcija de-moralizirala abesinsko vojsko na somalski-fronti. Zaradi tega je dedžazmač Nasibu Emanuel, ki ga je cesar imenoval za guver-nerja v Hararju in Ogadenu, odredil povelj-nikom posameznih abesinskih oddelkov, ki so se utrdili na postojankah neposredno nasproti vojski generala Grazianija v Go-raheju naj se umaknejo za nekaj kilometrov

angleške vlade še nadalje obstoja potreba varnostnih ukrepov angleške mornarice na Sredozemskem morju.

Po informacijah poročevalca agencije Ha-vas pa je sklep angleške vlade, da ostanajo varnostne odredbe v Sredozemskem morju še nadalje v veljavi, samo začasen. Vlada je hotela s tem samo pomiriti angleško javnost, ki sedaj nikakor ne bi dopustila, da bi se del angleških vojnihi ladij umaknil iz sre-dozemskih luk; angleško stališče bi se go-tovo izpremenilo, čim bi Italijani umaknili vojsko, ki so jo koncentrirali na meji Libije in Egipta ter v Eritreji.

Na včerajšnji seji je vlada nadalje skle-nila ostati s francosko vlado v najtesnejšem stiku, da bi se sankeijske odredbe DN čim prej in čim bolj uspešno izvršile. Zunanji minister Hoare je zato dobil nalogo, naj na-daljuje po posredovanju pariškega poslani-ka razgovore z Lavalom o vprašanjih, ki se tičejo sankeijske akcije.

»Times« izražajo mnenje, da bo angleški odgovor že itak slabi Lavalov položaj še po-slabšal. »Star« pa celo trdi, da je padec La-valove vlade le še vprašanje nekaj dni. La-val se je znašel pred alternativo, da zaradi svojih neizpolnitvihi obljub, ki jih je dal Mussoliniju, odstopi ali pa zaigra vse fran-coške prijateljske zveze in zavezništva s posameznimi evropskimi državami. Anglij je pokazala napram Franciji mnogo popust-ljivosti, ki pa je že dosegla svoj višek.

»Evening Standard« sodi, da je Chamber-lain s svojo izjavo o priliki locarne deset-letnice obsodil Lavalovo posredovalno akci-jo na smrt.

Odločitev v dveh dneh

Zeneva, 17. oktobra. o. Čeprav je angle-ška vlada odbila Lavalove predloge, se vendar pogajanja med Londonom, Parizom in Rimom intenzivno nadaljujejo. V dveh dneh ima pasti odločitev, ker forsira Eden v odboru za koordinacijo sankcij izglasova-nje prepovedi izvoza sirovin za vojno in-dustrijo v Italiji. Francoska vlada je spo-ročila Mussoliniju, da bo v primeru neuspe-ha Lavalove posredovalne akcije, prisilie-na pristati na sankcije.

navzgor po reki Fafanu in se utrdijo okrog Galuafa in Gabredara.

Pred novo bitko za Aksum

Aksum, 17. oktobra. AA. Po informaci-jah agencije Stefani je ras Sejum s svoji-mi četami zapustil dosedanje postojanke ob reki Gurungur ter hitel proti Aksumu. Zaradi česar se pričakuje večja abesinska ofenziva proti desnemu krilu italijanske vojske. Po informacijah italijanskega ge-neralnega štaba skuša ras Sejum obkoliti italijansko desno krilo z zapadne strani. Njegova vojska se naglo pomika proti po-krajini Širi, ki leži zapadno od Aksuma. Ita-lijanska vojska se pripravlja na obrambo zavzetih postojank. Kakor trdijo, je abe-sinski cesar ukazal rasu Sejumu, naj Ak-sum ponovno osvobodi.

Po drugih informacijah agencije Stefani iz Ade se je ras Sejum sprl s svojimi ro-jaki, ki se baje nameravajo predati Itali-janom.

Boji južno od Adigrata

Rim, 17. oktobra. o. Italijanski listi po-ročajo, da je na levem krilu severne fron-te, kjer prodira armijski zbor generala San-tinija iz Adigrata proti jugu, prišlo do hu-dih bojov. Santinijevi oddelki so namreč zadeli pri Omer Elegir Aliniju na večje od-delke Abesincev.

Listi poročajo nadalje, da bi italijanska vojska zlahka zavzela velik del zapadne in vzhodne Tigre, da pa je vrhovno povelj-ništvo sklenilo postopati oprežno in pripra-titi v neposrednem zaledju fronte vse po-trebno za drugo fazo italijanskega prodi-ranja v Abesinijo.

Premestitve v diplomatski službi

Beograd, 17. oktobra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika vlade in zunanjega ministra so premesteni:

Milan Stevanović, svetnik poslanstva v Parizu k poslanstvu v Budimpešti; Ve-ljibor Pesić, tajnik zunanjega ministrstva, k poslanstvu v Varšavi; Nikola Suić, tajnik zunanjega ministrstva, k poslan-stvu v Sofiji; Pavle Djordjević, tajnik pri poslanstvu v Parizu k poslanstvu v Berlinu; Ilija Garašanin, tajnik pri po-slanstvu v Berlinu v zunanje ministr-stvo; Dragoljub Jovanović, tajnik pri po-slanstvu v Sofiji, v zunanje ministr-stvo; Radovan Mladenović, tajnik zuna-njega ministrstva, za vicekonzula na Krfu; Živojin Antonijević, vicekonzul v Solunu, za tajnika v zunanje ministrstvo; dr. Stevan Cirković, tajnik v zunanjem ministrstvu, k poslanstvu v Berlinu; dr. Vojislav Radovanović, tajnik na poslani-stvu v Londonu, k poslanstvu v Washing-tonu; Peter Bingulac, tajnik v zunanjem ministrstvu, k poslanstvu v Berlinu, in Aleksander Zvečić, tajnik zunanjega mi-nistrstva, k poslanstvu v Berlinu.

Izid volitev v Kanadi

Ottawa, 17. oktobra. AA. Končni rezulta-ti volitev v parlament v Kanadi so nasle-dnji: Liberalci 169 mandatov (prej 99), kon-servativci 41 (133), socialnogospodarska stranka 17 (0), zadržna stranka 8 (0), raz-ne lokalne skupine pa skupno 10 (0).

Knez namestnik v Parizu

Čprav je obisk zasebnega značaja, se bo Nj. Vis. knez Pavle sestal z vodilnimi francoskimi državniki

Pariz, 17. oktobra. a. O priliki prihoda jugoslovenskega kneza - namestnika Pavla v Pariz prinaša »Petit Parisien« poseben članek, v katerem pravi, da bo knez - namestnik prebil v Parizu nekaj dni incognito in nato med drugim izjavi:

»Kljub docela zasebnega značaja njegovega potovanja ni dvoma, da se bo knez-namestnik sestel s francoskimi državniki in imel z njimi razgovore, katerih važnost je v sedanjih razmerah pač odveč poudarjati. To potovanje je pomembno in tolažljivo zlasti tudi glede na tragično smrt kralja Aleksandra, ko je ves svet trepetal za evropski mir«.

List dalje podčrtava edinstvo in slogu jugoslovenskega naroda in pravi, da ima Jugoslavija med vsemi državami, nastalimi ali povečanimi po vojni, najmanjši odstotek narodnostnih manjšin. Nato obirno in

z vso simpatijo razpravlja o osebi kneza namestnika in posebej se o njegovi vlogi v času po smrti kralja Aleksandra. Knez je dal Jugoslaviji v tej neizmerni bolesti vso silo plemenitega značaja.

Tudi »Tempse« komentira prihod Nj. Vis. kneza - namestnika in pravi, da je prišel popolnoma zasebno, v zvezi s tem se bo pa sestel z uglednimi francoskimi osebnostmi. List piše med drugim:

Zdaj se vidi kaj je knez - namestnik storil za svojo domovino po smrti kralja Aleksandra, zlasti za ohranitev in utrdit. dobrega razmerja med Francijo in Jugoslavijo, razmerja, ki so ga ponekod hoteli omajati. S svojimi državniki vrlinami je knez namestnik omogočil Jugoslaviji, da izkoristi svoja mnogostevila prijateljstva tako v Franciji, kakor na Angleškem.

Naš ožji rojak dr. Štefan Sagadin - predsednik Državnega sveta

Beograd, 17. oktobra. Kakor je »Jutro« kratko poročalo, je bil državni svetnik g. dr. Štefan Sagadin imenovan za predsednika Državnega sveta. Tako je naš ožji rojak dosegel enega najvišjih službenih položajev v Jugoslaviji. Sloves pravnik dr. Štefana Sagadina, ki je velik ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi izven nje, je na ta način bil kronan z največjim priznanjem.

Doma je novi predsednik našega najvišjega upravnega sodišča iz Dolnje Poljskave pri Pražskem, kjer se je rodil 9. julija 1878. Ko je dovršil gimnazijo v Mariboru, se je podal v Gradec studirati pravo. Tu je ostal vsa štiri leta in je bil promoviran za doktorja prava. Nato je šel, kakor je to žalo bilo pred vojno le malo slovenskim dijakom mogoče, nadaljevati studije in si širiti obzorje v tujino. Zlasti se je posvetil javnemu pravu, ki ga je studiral v Heidelbergu, nato v Lipskem in naposled na Dunaju. V službo je stopil kot sodni pripravnik ter je služboval kot sodnik in državni tožilec v Ptuj in Celju.

Kmalu po prevratu je dr. Sagadin izdal svojo znano knjižico »Naš sedanjostni ustavni položaj«. V tej študiji je

zbral temeljne ustavne akte novo ustvarjene države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Bila je to za mlade juriste prva učna knjiga o ustavnem pravu zedinjene domovine. Poklican je bil v Beograd za referenta v ministrstvu za ustavotvorno skupščino in izenačevalje zakonov. Ostal je potem trajno v prestolnici, kjer se je njegovemu delu in njegovi sposobnosti odpirala velika kariera. Po reorganizaciji Državnega sveta, kakor se službeno imenuje vrhovno upravno sodišče v naši državi je bil imenovan za državnega svetnika. Deloval je v raznih sekcijah, dokler zdaj ni dosegel najvišjega mesta. Svoje obširno znanje je lahko izročil tudi številnim pravnikom na beograjski univerzi, kjer kot honorarni profesor predava o upravnem pravu. Njegovo literarno delo pa je raztreseno marsikod: v »Slovenskem pravniku«, v nekdanji »Vedi«, v zagrebškem »Mesečniku« in v »Arhivu za pravne i društvene nauke«.

Uglednemu rojaku iskreno čestitamo k imenovanju in mu želimo čim največ uspeha pri odgovornem in važnem delu, ki ga ima kot šef institucije, po verjane z nalogo, da čuva zakonitost pri izvrševanju državne administracije.

Teotokis o zunanji politiki monarhistične Grčije

Zvesto izpolnjevanje vseh s pakti prevzetih obveznosti Balkanski pakt os grške zunanje politike

Atene, 17. oktobra. AA. Včeraj je podpredsednik vlade in zunanji minister Teotokis sprejel iznozemce novinarje in jim dal naslednjo izjavo o grški zunanji politiki:

V trenutku, ko je napetost v mednarodno - političnih odnosih tako zelo narasla, je naša dolžnost, da zvesto izpolnjujemo svoje obveznosti, ki smo jih prevzeli s pakti, katere smo podpisali. Glavni od njih in za nas tudi največje važnosti je Balkanski pakt, ki smo z njim dosegli že toliko uspehov in od katerega tudi v bodoče mnogo pričakujemo. Podpisali smo tudi prijateljski pakt z našo veliko sosedo Italijo in dolžni smo ostati zvesti obveznostim, ki izhajajo iz te pogodbe. Jasno je, da bomo tu-

di v bodoče izvajali tradicionalno politiko priščnega prijateljstva z Veliko Britanijo, Francijo in ostalimi silami, s katerimi so grški odnosi urejeni po prijateljskih pogodbah. Nadejamo se, da se bo mednarodna atmosfera, ki je tačas tako težka, v kratkem spet olajšala in da bomo mogli delovati v trdni veri za ohranitev svetovnega mira, za katerega hočemo zastaviti vse svoje sile.

Na vprašanje, ali bo Grčija izvajala sankcije, ki so bile izglasovane v Ženevi, je Teotokis dejal: Postopali bomo kakor ostalih 52 držav, članice Društva narodov. Ženevske sklepe bomo izvršili v enaki meri kakor one.

Vlada Toševa v krizi?

V novo vlado, ki bi jo sestavil Kjuševanov, bi vstopili tudi cankovisti in zemljoradniki

Sofija, 17. oktobra. u. Tu se vedno bolj razširjajo vesti, da je že v najkrajšem času pričakovati izpremembe vlade. V novo vlado, ki bi jo sestavil zunanji minister Kjuševanov, bi stopili trije pristasi Aleksandra Cankova, trije zastopniki zemljoradnikov in ena osebnost izven strank. V novi vladi bi imela vojska samo vojno ministrstvo pravosodni minister Karadžosov pa bi ostal na svojem mestu. Dimitrij Gilev s svojo skupino odklanja vstop v tako vlado, kot kandidati zemljoradnikov za vstop v novo vlado se imenujejo: Stefanov, Osmarčevski, Canev in Markov.

Toševa in ne po nalogu notranjega ministra generala Raska Atanasova.

Vnovič so bili danes aretirani tudi bivši ravnatelj za narodno obnovo Petko Penčev in pop Zlatev, ter še nekateri drugi pristasi »Zvena«, ki so jih vojaške sodne oblasti včeraj izpustile. Med vojaško sodno oblastjo in ravnateljstvom sofijskega redarstva je baje nastal spor, ker so vojaške preiskovalne oblasti včeraj izpustile Kmona Georgijeva in ostale pristase »Zvena«. Vojaške sodne oblasti so prišle na podlagi dosedanje preiskave do sklepa, da glede Kmona Georgijeva in ostalih ni pravih dokazov, da bi bili pripravljali prevrat in so jih zato izpustile, kar je prodorlo tudi v javnost. Zato so današnje aretacije izzvale tem večjo senzacijo.

Poroka zunanjega ministra Kjuševanova

Sofija, 17. oktobra. AA. Včeraj se je zunanji minister Kjuševanov poročil z go. Natalijo Vesov. Poroka je bila v najožjem krogu v mali zgodovinski cerkvi Bojana pri Sofiji.

Načelnik Korenić upokojen

Beograd, 17. oktobra. p. Upokojen je bil načelnik v ministrstvu za trgovino in industrijo David Korenić. Hkratu je bil odločeno z redom sv. Save II. stopnje.

Akcija monopolskih delavcev

Beograd, 17. oktobra. p. Večja delegacija zastopnikov zveze monopolskih delavcev je bila danes pod vodstvom generalnega tajnika Delavske zbornice Beliča pri generalnem direktorju državnih monopolov in mu obrazložila zahteve delavstva glede na novi pravilnik o delu in pokojninah. Direktor inž. Marković je obljubil, da bo po svojih močeh storil vse, da se delavcem njihove zahteve izpolnijo.

Beleške

Borba za vodstvo med slovenskimi mačkovi

Včeraj smo poročali, da je za nedeljo najavljeno shod združene opozicije v Ljubljani predložen za nedoločen čas, danes pa so sčitali po mestu razširili letak, s katerega povzemamo, da se bo v nedeljo 20. oktobra ob pol deseti uri dopoldne na mestu shoda vršilo v dvorani hotela Metropol posvetovanje o vprašanju, katere skupine, odnosno voditelje je treba smatrati za slovensko združeno opozicijo. Sprito ostrih nesoglasij, ki so se pojavila v slovenskem opozicijskem taboru, se obetajo na sestanku razne zanimivosti.

Zanimivo pismo nar. posl. Karla Gajška

Narodni poslanec g. Karla Gajšek je, kakor poročajo listi, poslal predsedniku kluba vladne večine interesantno pismo. V tem pismu povdarja g. Gajšek, da je posl. dr. Lovrenčič njegov izstop iz kluba vladne večine prijavil brez njegovega dovoljenja in brez njegove vednosti in da on ostane še nadalje član vladnega kluba, z njim pa tudi poslanci dr. Klar, dr. Veble, Miha Brenčič, Pevec, Kersnik in dr. Koce. Gosp. Gajšek prosi v svojem in navedenih tovarišev imenu klubovega predsednika, naj pri sestavi kandidatur za skupščinsko predsedništvo in skupščinske odbore vpoštevata to dejstvo. Z drugimi besedami se to pravi: Na kandidatske liste vladnega kluba za volitve predsedstva zlasti podpredsednikov in tajnikov, ter za volitve stalnih odborov Narodne skupščine se naj sprejmejo samo g. Gajšek in njegovi tovariši, ki so ostali v klubu vladne večine.

Zdi pa se, da je g. Gajšek prišel prekasno; vsaj kar se tiče skupščinskega predsedstva v ožjem smislu. Klub vladne večine je namreč med tem že postavil za svoje kandidate: Mirkka Komnenovića za predsednika, Dragišo Cvetkovića za 1. podpredsednika, Arturja Mahnika za 2. in Dajfira bega Kulenovića za 3. podpredsednika. Pač pa je verjetno, da bo eden izmed navedenih gospodov postavljen na kandidatsko listo za skupščinske tajnike.

Argumenti vladnih poslancev proti g. Čiriću

Včerajšnje »Vreme« razlaga, kakaj poslanci vladne večine odklanjajo ponovno kandidaturu doted. skupščinskega predsednika Stevana Čirića. Kakor zatrjuje »Vreme«, izjavljajo v krogih vladnih poslancev, da g. Čirić ne glede na svoje politično stališče ni primerna oseba, da bi mogel še dalje ostati na čelu skupščine. Zlasti se mu očita njegove tesne zveze z g. Jevtićem, ki baje upravičujejo sum, da so se v prostorih Narodne skupščine fabricirale brošure, naperjene proti sedanjim vladnim delom pa tudi proti združeni opoziciji. Dalje se po »Vremenu« šteje g. Čiriću v zlo, da ni znal uvesti potrebne varčnosti v gospodarstvu Narodne skupščine. Baje je šel svojega kabineta, svojemu vsaku, določil 7000 Din mesečnih prejemkov. Nekemu drugemu skupščinskemu uradniku je za tri leta nazaj izplačal stenografsko delo v znesku 60.000 Din. Vrh tega je postavil okrog 50 novih skupščinskih nameštencev, ki deloma nimajo niti potrebne kvalifikacije.

Odgovornost za vse te trditve prepuščamo seveda »Vremenu«, ki pravi, da zaradi njih g. Čirić ne more več računati na zaupanje vladnih poslancev.

Posl. Miloje Sokić in veljaki v njegovem srežu

Beograjski in zagrebški listi poročajo, da je poslalo 120 uglednih volivcev iz kraja Djakovice v zetski banovini verifikacijskemu odboru Narodne skupščine predstavko, v kateri zahtevajo, da se razveljavi mandat narodnega poslanca Miloja Sokića, ki je bil izvoljen na listi Bogoljuba Jevtića. Svojo zahtevo utemeljujejo s tem, da je g. Sokić tudi po izvolitvi pridržal svoje mesto v upravi Agencije Avale v Beogradu.

Kolikoli je znano, so s položajem narodnega poslanca po zakonu nezdružljiva samo mesta upravnih svetnikov v Narodni Hipotekarni in Agrarni banki. Iz časopisnih vesti ni razvidno, s čim se je tako zameril veljakom v svojem volilnem srežu.

Napetosti v združeni opoziciji

Glasilo Ljube Davidovića »Narod.« piše o položaju v vsiah združene opozicije med drugim:

»V odnosih v združeni opoziciji sta nastopila dva važna momenta. Prvi je razjasnitev odnosov med beograjskim in zagrebškim delom združene opozicije. Ta odnos, ki se je do sedaj smatral v gotovem delu javnosti kot čist tehnični odnos, se je v teku razgovorov pokazal kot zveza za skupno akcijo in programsko delo. Drugi moment pa se dotika vprašanja odnosov med demokratimi in zemljoradniki. Davidović je s svojimi prijatelji že od davna stremel za tem, da se zveze z zemljoradniki čim bolj poglobe, kar bi omogočilo zmago demokratijske misli v državi. To želi tudi ljudstvo. Med tem se opaža med zemljoradniki želja, da se na vseh shodih združene opozicije pojavljajo zemljoradniki kot posebna skupina, ki manifestira svoj posebni program. Zemljoradniki zagovarjajo to početje s tem, da se morajo boriti proti razorni akciji Voje Lazića. Poleg tega obstaja še vprašanje Dragoljuba Jovanovića in njegove propagande, ki zavira razčiščenje odnosov med demokratimi in zemljoradniki.

Kljub vsemu temu misli Davidović, da se mora stvoriti skupna zajednica, pa naj bo to potem še skupna organizacija, ali pa samo zveza organizacij raznih skupin. Nujno je potrebno, da se odnosi razčišči. Ljudstvo in Davidović bosta storila vse, da se to čimprej izvrši.

Iz te avtoritativne beleške je razvidno, da smo še daleč od kake fuzije med davidovičevci in zemljoradniki, ki so jo že pred meseci napovedovali razni listi. Nasprotno se zdi, da so si gospodje v arbijskem delu združene opozicije zelo v lašč. Ob objavi se zglasilo g. Davidovića tako jasna priznanja, da so med njimi vse prej kakor idealni odnosi.

Preosnova avstrijske vlade

Včeraj je bila izvedena rekonstrukcija avstrijske vlade ter obenem uvedena prostovoljna milica

Dunaj, 17. oktobra. wg. Zvezni kancelar dr. Schuschnigg je predložil popoldne zveznemu predsedniku Miklasu predlog, naj bi razrešil vse člane njegove vlade po čl. 82 zveze ustave iz l. 1934. Obenem je zvezni kancelar po čl. 88 ustave predložil svojo ostavko. Zvezni predsednik je sprejel predlog o razrešitvi članov vlade, ni pa sprejel ostavke zveznega kancelarja, temveč ga je pozval, naj mu takoj predloži predloge o sestavi nove vlade. Zvezni kancelar dr. Schuschnigg je nato predložil zveznemu predsedniku novo ministrsko listo, ki jo je zvezni predsednik odobril.

Nova vlada je sestavljena takole: Zvezni kancelar dr. Kurt Schuschnigg; podkancelar knez Ernst Rüdiger Starheimberg; zunanje zadeve Egon Berger-Waldene; notranja uprava in varnost Eduard Baar, Baarenfels; socialno skrbstvo univ. prof. dr. Dobretzberger; finance državni svetnik Ludvig Draxler; trgovina in promet Stockinger; pravosodje generalni prokurator dr. Robert

Winterstein; kmetijska in šume dr. Ludvik Strobl; minister brez portfelja dr. Buresch ki bo obenem upravljal splošno gospodarstvo in predsedoval gospodarskemu svetu.

Državna podtajniki so: dr. Pertner za sobotvo, general Zechner za delžno brambo in Snigalio za socialno upravo in delavsko zavarovanje.

Obenem s preosnovo vlade je bila izvedena tudi združitev vseh prostovoljnih obrambnih organizacij v takozvano »prosto voljno milico« - avstrijski Heimatschutz, ki bo sedaj edina organizacija takšnih društev.

Preosnova Schuschnigove vlade je zunanji izraz prizadevanj, da bi se čim hitreje in čim bolj smoteno izvedla politična, gospodarska in moralna obnova države. Spremembe so se dalje izvršile tudi po želji posameznih članov vlade, ki se bodo sedaj lahko še v večji meri posvetili organizatornemu delu. Trenutni položaj je nujno zahteval preureditev v resorih, v katerih je zaradi začasnih ovir delo zaostajalo.

Mariborski mestni svet

Znižanje prejemkov mestnim uslužbencom - Preureditev grajske dvorane - Vprašanje znižanja najemnin

Maribor, 17. oktobra. Nocoj je bila v mestni posvetovalnici seja mariborskega mestnega sveta, ki jo je vodil župan dr. Juvan.

Za pravni osek je poročal njegov načelnik dr. Müller o ureditvi plač mestnih uslužbencev. Predlagal je, naj se osnovne in polžajne plače mariborskih mestnih uslužbencev zvišajo, če bo na pristala banska uprava, oziroma ministristvo. Z ozirom na zahteve ministrske naredbe o znižanju plač naj se odtegne mestnim uslužbencom 1. novembra 10 odstotkov od njihovih celotnih prejemkov in sicer 5 odstotkov za mesec oktober, 5 odstotkov pa za mesec november. Po 5 odstotkov se jim bo odrgovalo vsak mesec toliko časa, dokler ne bo zadeva definitivno urejena.

Proti znižanju prejemkov mestnih uslužbencev je nastopil m. s. Petejan, ki je menil, da je mestna občina avtonomna enota in da ji ni potrebno slediti zgledu države. To tem manj, ker je vlada sama sklenila revidirati svojo uredbo. Župan dr. Juvan je na kratko odgovoril, da je zakon pač zakon in naredba, zaradi česar se morajo znižati prejemki pragmatično nastavljenih mestnih uslužbencev do nadaljnjega za 5 odstotkov. Pri glasovanju so glasovali proti predlogu le trije člani mestnega sveta. Mestni svet je pooblastil župana, da sme nastavitv za dobo treh mesecev pri mestnem gradbenem uradu novega gradbenega inženjerja. Za tem je mestni svet zavril skoro vse ugovore raznih mariborskih trgovcev proti predpisu uvoznine in je ugodil samo dvema pritožbama proti pasjemu davku.

Za drugi osek je poročal m. s. Aljančič. Soglasno je bil sprejet predlog odseka, oziroma načelstva socialno političnega urada o proračunu za mestno socialno skrbstvo za let 1936-37. Za okrajnega mladinskega predstojnika v V. okraju je bil imenovan meščanskošolski učitelj Spanger.

Za gradbeni osek je poročal m. s. Stabej. Mestni svet je načelno sklenil, da se preuredi bivša dvorana za kino v Mariborskem gradu v reprezentantno dvorano mesta Maribora, kjer bo tudi mestna posvetovalnica. Obenem se bodo za mestni magistrat uporabili tudi nekateri stranski prostori, vsi ostali v I. nadstropju pa se bodo oddali muzejnemu društvu.

Uredba o drvarjenju v državnih gozdovih

Beograd, 17. oktobra. AA. Ministrski svet je na sinočnji seji na predlog ministra za gozdove in rudnike odobril uredbo o drvarjenju v državnih gozdovih. Uredba se glasi:

Čl. 1. Minister za gozdove in rudnike se pooblašča, da sme izjemno od določb čl. 50 zakona o gozdovih in čl. 82 zakona o državnem računovodstvu dovoliti v tistih krajih, kjer to dovoljuje gozdno-gospodarski ozirni in pravice drugih oseb, da se del letnega stanja proda s prodajo na drobno brez licitacije po tarifi, predpisani s cenikom gozdnih proizvodov, in sicer v prvi vrsti: a) ležajo suha in stoječa okužena debla in slabši material, b) les od seče dreves ob državnih meji, ob cestah, železnicah in brez-

zobjavnih progah, kadar se zasedajo jase;

Čl. 2. Delavcem, zaposlenim pri čiščenju in manjših delih, se sme dati kot odškodnina za delo dobljeni material brez plačila takse ali pa s plačilom primerne takse po kakovosti in vrednosti materiala.

Čl. 3. Tako kupljen les sme kupec prodati dalje šele tedaj, ko ga odpelje predelane iz gozda.

Čl. 4. V teku enega leta se sme prodati eni osebi največ 20 kubičnih metrov lesa.

Čl. 5. Navodila za izvajanje te uredbe bo izdal minister za gozdove in rudnike.

Čl. 6. Uredba stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko bo razglašena v »Službenih Novinah«.

Seja neodvisnega poslanskega kluba

Beograd, 17. oktobra. p. Danes popoldne je imel svojo sejo jugoslovenski nezavisni poslanski klub. Predsedoval je predsednik kluba Milan Božić. Tajnik Dušan Ivančević je podal izbrano poročilo o dosedanjem delu kluba. Nato so razpravljali o definitivnih pravih in o aktualnih parlamentarnih vprašanjih, zlasti pa o volitvah skupščinskega predsedstva. Seja se bo jutri dopoldne nadaljevala. Ob priliki novega zasedanja Narodne skupščine se bo tudi klub, katerega članstvo je v zadnjem času izredno naraslo, na novo konstituiral.

Beograd, 17. oktobra. o. Narodni poslanci dr. Kosta Popović, Lukarović, Stavro Trpković in dr. Oton Gavrilović so današnji vstopili v jugoslovenski nezavisni poslanski klub.

Popust za podoficirsko romanje na Oplenac

Beograd, 17. oktobra. p. Prometno ministristvo je dovolilo dvotretjinski (66%) popust na železnicah za vse one, ki se bodo udeležili romanja rezervnih podoficirjev na Oplenac. Popust velja za potovanje v Beograd odn. do Oplenca od 1. do 3. novembra, za povratek pa od 3. do 5. novembra. Udeleženci se morajo pravočasno prijaviti akciskemu odboru: Beograd, Kralja Aleksandra ul. 155.

Dr. Laza Marković v Zagrebu

Zagreb, 17. oktobra. o. Hrvatski opozicijski krogi so precej rezervirano sprejeli akcijo dr. Laze Markovića, ki pa je danes vendar v središču vsega zanimanja. Dr. Laza Marković je najprej stopil v stike z bivšimi samostojnimi demokratimi. Včeraj popoldne je imel konferenco z Večestavom Vilderjem, ki je trajala več ur. Danes dopoldne se je dr. Marković sestel z dr. Srdjanom Budisavljevićem. Zaradi organizacije JRZ v savski bimo-vini je imel dr. Marković danes daljše razgovore z Dimitrijem Magaraševićem, vpokojenim pomočnikom prometnega ministra.

Iz prometne službe

Beograd, 17. oktobra. p. Premešeni so železniški kontrolorji: Ivo Wurzinger s Koroskega kolodvora v Mariboru v mariborsko kurilnico in Ivan Polanc z mariborskega glavnega kolodvora na Pragersko po potrebi službe, na lastno prošnjo pa Emanuel Petrić s Pragerskega v Ljubljano in Alojzij Tikvić z Zidanega mosta v Ptuj.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za petek: še mlo vreme, toča ponekod precej obilno, v prostih legah zapadni vetrovi.

Naši kraji in ljudje

Varujmo slovensko posest v Slovenskih goricah!

Kako prehaja naša zemlja v tujo last

Gornja Radgona, 17. oktobra. Terezijevo, — čas trgatve je tu in v naših gorah je postalo spet živahno. Trgatev daje našim vinorodnim krajem neko posebno praznično obležje, zdaj je v polnem razmahu. Skozi obsejni trg vidiš dan za dnem hiteti mnogo tujcev vse v prijetnem razpoloženju. Vinogradniki hite s trgovatvijo na ugodnih toplih jesenskih dneh, ki tako ugodno vplivajo na dobroto letošnjega pridelka.

Po cestah proti Gornji Radgoni se vrstijo z vseh strani (Polje, Črešnjavec, Orehovec, Zibogovec, Jančevega vrha in Ptujске ceste) dolge kolone voznikov, ki vozijo polne sode sladkega mošta tja »preko«; to je pridelek avstrijskih vinogradnikov, takozvanih dvolastnikov. Med izvozniki je letošnji jesen izredno veliko število voznikov z novimi kadmi. Izvažajo grozdje čez mejo in ga nato stiskajo v Radgoni. To je vino, gradni pridelek onih posestnikov — inozemcev, ki so si nakupili vinograde v naši obsejni coni do leta 1929. Ker pa jih avstrijske oblasti ne smatrajo za dvolastnike, ne morejo uvažati mošta z dvolastniškimi pravicami, zato uvažajo samo grozdje carine mosto.

Odkar je naša vlada leta 1929 dovolila inozemcem nakupovati posestva v naši obsejni coni, se ovažja od leta do leta večji naval avstrijskih državljani, ki kupujejo lepe gorice in druga posestva. V znatni meri so izkoristili občutno denarno krizo, ki vlada pri nas od leta 1931 dalje ko naši ljudje niso več v stanu kupiti koščka zemlje, a kje neki večja vinogradska posestva, med tem ko Avstrijci navlačenjo od leta do leta s svojimi šilini, da jih plodonosno naložijo v našo zemljo.

Nasprotno pa je našim dvolastnikom celo od naših oblastev onemogočeno spraviti pridelke s posestev, ki ležijo na avstrijski strani in jih morajo prodajati za vsako ceno avstrijskim državljanom. Jasno, da je pri takem položaju nakup posestev po naših državljanih na avstrijski strani nemogoč. Število naših dvolastnikov od leta do leta pada, med tem ko število avstrijskih lastnikov na naši strani stalno na-

rašča. Leta 1930 je bilo razmerje med našimi in avstrijskimi dvolastniki: 222 ha zemljišč s 3 stavbišči proti 1.100 ha s 154 stavbišči. Slednje številke pa se v prid Avstrijcem na naših tleh zvišujejo, med tem ko naše itak že skromne številke od leta do leta padajo.

Kdor pozna nemško miselnost, ne bo prav nič dvomil, da bodo avstrijski Nemci na podlagi tega, po naši siromašni in brezbriznosti pridobljenega posestnega stanja je ob prvi, priložnosti izvajali nadaljnje zahteve po naši obsejni zemlji in reklamirali pravico do večjega dela Slovenskih gor. Do sedaj naše oblasti proti takemu nakupovanju posestev po inozemcih niso nastopile in niso skušale teh nakupov niti preprečiti, čeravno sledi jasno, da je s tem v znatni meri ogrožena naša narodna posest. Če naša vlada že noče preklicati svoječasto izdane dovoljenja o nakupu naših posestev v obsejni coni od strani inozemcev, bi bili brez dvoma na mestu tudi drugi ukrepi, kakor n. pr. uvedba posebnih taks in davščin na izvoz vinskih pridelkov. Uvedbe sličnih novih davščin avstrijski posestniki ne bi niti mnogo občutili, če pomislimo, da prodajajo svoj vinski pridelek od stiskalnice no 70 do 90 grošev, to je okroglo po 7 do 8 Din liter, med tem ko se našim vinogradnikom povprečno še vedno smatno nizka cena 2.50 Din do 3.50 Din za liter. Uvedba novih davščin bi bila tem bolj upravičena, ker kupujejo inozemci naša vinogradska posestva zgolj iz špekulativnih namenov. Nekateri imajo svoja vinogradska posestva tudi na avstrijski strani n. pr. v Klöch-u in drugod. Ker pa tamkaj ne raste tako dobro vino, pomešajo navadno slabša vina z onim, ki ga pridelajo na naši strani ter ga nato prodajajo kot pristno gornjeradonsko, črešnjevsko, zibogovsko ali poljsko vino.

Že večkrat smo opozarjali širšo javnost in naše oblasti na nevarnost, toda doslej zaman. Ob sedanjem položaju se nam ob meji vsiljuje vprašanje: ali res nismo v stanu ohraniti naše zemlje tu na meji v naših rokah? Bodimo vsaj v bodoče opreznější, da ne bo kdaj vse zamujeno!

Organizacija obrambe proti vojni s plinom

Rusija, Nemčija in Poljska so vzorno organizirane

Ljubljana, 17. oktobra. Ko se je med vojno in po njej utrilo spoznanje, da postaja plinska vojna redno in čedalje važnejše bojno sredstvo, so se začele moderne države brigati za zaščito svojih vojsk in svojega prebivalstva pred plinskimi napadi. Cimboli je država gosto naseljena, čim bolj je industrializirana in čim več važnih mest ima, tem bolj je občutljiva in izpostavljena v pogledu zračnih in plinskih napadov, tem bolj se mora že v mirnem času zavarovati pred močnimi napadi iz zraka. Velike evropske države že nekaj let posvečajo največjo pozornost zaščiti pred zračnimi napadi svojih velikih mest in industrijskih centrov. Razen zapadno-evropskih držav prednjačita v organizaciji obrambe pred zračnimi napadi prvem Nemčija in Sovjetska Rusija, veliko pa je storila v tem pogledu tudi Poljska. V Rusiji je vsa zaščita osredotočena v uradni organizaciji »Sovavjajhim«, ki šteje dosti nad 10.000 članov, pa tudi podobna organizacija v Nemčiji ima na milijone članov.

Pri organizaciji zaščite pred zračnimi napadi je spočetka bila iniciativa na splošno več ali manj prepuščena poloficielnim organizacijam. Sodelovanje pri teh organizacijah je bilo prostovoljno. Z izgradnjo zaščite in z naraščajočim spoznanjem o dominantni vlogi, ki jo bodo za odločitev bodočih vojn imeli zračni napadi, pa je postajalo jasno, da tega važnega problema

ne bodo mogle več reševati same poloficielne organizacije, temveč, da se mora za to zavzeti država sama. Kaže se tudi, da prostovoljno sodelovanje državljanov samo ne bo moglo več zadostiti vsem obsežnim nalogam, ki jih postavlja problem zaščite zaledja pred zračnimi napadi. Vidimo da moderne države vse pristopajo k sistemu obveznega sodelovanja vseh prebivalcev brez razlike spola in starosti, pri organizaciji in izvedbi zaščite. Tu korakajo z državami z avtoritarnim režimom v isti vrsti demokratične države, z državami s poudarjenim vojaškim ustrojem države izrazito pacifiističnih tendenc, zakaj nevarnosti zračne vojne so splošne in izpostavljeni so ji vsi.

Seveda tudi naša država posveča obrambo pred zračnimi napadi pozornost, ki jo ta važna zadeva zahteva. V naših mestih in drugih krajih je organizacija zaščite v rokah krajevnih odborov za zaščito prebivalstva pred zračnimi napadi. Ti krajevni odbori skrbijo vsak za svoje področje za uspešno organiziranje in izvedbo zaščite. Skrb za zaščito prebivalstva vse banovine pa je v rokah banovinskega odbora za zaščito prebivalstva pred zračnimi napadi. Sodelovanje pri zaščiti pred zračnimi napadi mora zajeti široke sloje prebivalstva, da bi življenje in zdravje prebivalstva naše mejne banovine pred možnimi bodočimi presenečenji bilo čim bolj zavarovano.

Regulacija Malega grabna

V načrtu so dela v dolžini 1 km

Ljubljana, 17. oktobra. Ljubljancem, ki sleherni dan pazljivo zasledujejo regulacijska dela v Ljubljani, naj bi se od časa do časa potrdili tudi k delu v Malem grabnu. Tudi tam so dela zelo namerniva in zavzemajo že precejšen obseg. Regulacija Malega grabna se je pričela 2. septembra tik mosta, kjer se neha Opekarska cesta, na drugi strani pa pristenja Cesta dveh cesarjev. Malo pred mostom proti Ljubljani, kjer je bil Mali graben že lani reguliran na ta način, da sta bila ob obeh obrežjih zgrajena visoka betonska opornika, vrhnja brežina pa obložena s kamenito in z betonom zalito ploščadjo, opazimo strokovnjsko delo, ki ga režijski odbor za regulacijo Malega grabna sedaj nadaljuje pod nadzorstvom terenske sekcije.

V načrtu so regulacijska dela približno okrog enega kilometra. Dosedaj je urejena in pripravljenega terena okrog 100 m dolžine Malega grabna. Zaposlenih je 56 delavcev, ki delajo po 8 ur na dan in zaslužijo po 3 Din na uro. Delavci kopljejo na obeh bregovih črno zemljo, ki jo nakladajo na vozičke in jih potem naložene potiskajo po tiru na svet ge. Jerinove. Približno že okrog 1.500 kubičnih metrov tega nakopanega humusa z obeh brežin je bilo tam naloženega in razmetanega. Del odkopanega materiala pa odmečajo delavci naravnost v strugo, da tako zasipajo v

vodi ponekod po 2 m globoke tolmune, ali takozvane kotle.

Dno, oziroma struga Malega grabna je projektirana na 11 m širine. Glavno poravnost poklanja brežini z obeh strani, kjer so sprva posneli vsa ruševina in jo v visokih skladovnicah položili nad levo brežino. V začetni smeri plasirajo ob reža, postavljajo količke ob katerih hočejo razprestiti takozvano »favinado« — iz vrbovih vejic spleteno in v pošev zavito butaro, napolnjeno z debelim gramozom. Prihajajoča deroga voda ob poplavih potem ne bo mogla trgati in odnašati mehke zemlje.

Vsekakor bi bilo bolj praktično ako bi bil Mali graben pri Kozarjih zajezjen in bi se mogel odtekati po Gradaščici v Ljubljanično strugo, ko bo ta naposled zbetovirana do izliva Gradaščice. Mnogo bi se prihranilo, ako bi bila struga prazna in

laže dostopna. Ob levem bregu nagajajo številni izvirki, prihajajoči izpod zemlje, šča ge. Jerinove. Te izvirke bodo primerno zajezili ter krenili v pravo smer, da ne bodo izpodjedali rahlega obrežja. Ob opekarskem mostu bodo zgradili perishe, za zelo skromen zaslužek opravljajo delavci zelo naporno delo.

Blagoslovitev kapele v Judenburgu

Razveseljeno je, kakšno zanimanje vlada med Slovenci za spomenik, ki so ga postavili Judenburžani žrtvam svetovne vojne, pripadnikom bivšega 17. polpolka. Gane človeka, ko vidi, kako se posamezniki obračajo na odbor z vprašanji glede udeležbe pri slavnosti. Tudi gmočno najbolj šibki sloji bi se radi počastili spomin svojih bratov, če bodo le zmogli izdatke, ki jih je marsikateri pripravljen odtrgati si od ust. Tudi najbolj siromašni pošiljajo za spomenik svoje prispevke kot dvodinar. To plemenito gesto narekuje tem darovalcem globoko občutna zavest, da je častna dolžnost nas vseh, da nosimo stroške, za katere so se odločili Judenburžani na lastno pobudo, mi — samo mi, saj gre vendar le samo za naše krvne brate. Zato bodi izrečena na tem mestu vsakemu posamezniku za vse, kar je doslej storil, najtoplejša zahvala, vsem drugim — zlasti bolj imovitim slojem — pa naj služi to v posnemnanju.

Rok za pošiljanje prispevkov »Škofjskemu ordinariatu v Ljubljani« in za prihlasitev zaradi udeležbe »Zadružni zvezi v Ljubljani« je podaljšan do 1. novembra, ker je blagoslovitev kapele iz tehničnih razlogov preložena na 10. november t. l. To nam je sporočil odbor v Judenburgu, kateremu moramo biti globoko hvaležni za njegovo pietetno poštvalnost. — Odbor za odkritje spomenika judenburškim slovenskim vojakom.

KINO UNION
Telef. 2221
SLAGER EVROPE
Danes ob 16, 17.15 in 21.15 uri.
Film uspeha 1935.
MASKARADA
Paula Wessely
Foxov žurnal
Režija Willy Forst, tvorec »Hrepenjaka«. Predprodaja vstopnic od 11. do 12.30 ure in od 15. ure dalje.

Zadnji trenutek rešena iz plamenov

Poljane, 17. oktobra. Ravno so dobro zaspali ljudje v soboto zvečer, ko jih je prebudil klic gasilskega roga. Gorela je v Čerju viničarja posestnice Jožefa Prešernove iz Poljan. Priletna viničarka je stanovala sama v hiši. V soboto zvečer je bila šla po končani trgovini spat in je izmučena dobro zaspala. Nič ni slišala, ko je gorelo nad njeno glavo in sosedje, ki so pritekli pomagat gasiti, so jo le s težavo prebudili. Ni pa mogla več iz hiše, ker so bili vsi izhodi v plamenih. Slednjič se je zatekla k oknu, toda edini izhod je bil zapaden z železnim križem. Le svoji drobni postavi se mora zahvaliti, da so jo mogli potegniti skozi okno in jo rešiti. Pri reševanju se je po nogah močno ranila.

S slamo krita hiša je do tal pogorela. V kleti je bilo tudi več polnovrtnih mošt, ki so ga prejšnji dan naprešali. Sodi so od vročine popokali in ves mošt je iztekel. Poleg drugega je zgorela tudi lepa stiskalnica. Gospodinja je vsa obupana nad nesrečo, ki jo je doletela, saj je bila zavarovana komaj za 3000 Din. Poleg tega ji je iztekel tudi ves jesenski pridelek, ki se ga je tako veselila, saj se je prav letos tako dobro obnesel. Ponoči je vel močan veter in je bila v veliki nevarnosti tudi sosednja hiša, ki pa so jo gasilci z vodo, kolikor jo je bilo mogoče dobiti na bregu, obvarovali. Kako je ogenj nastal, še ni točno dognano.

Tujski promet v Rogaški Slatini

Rogaška Slatina, 16. oktobra. Ravnateljstvo zdravilišča je izdalo statistični izkaz o gibanju tujcev v dobi letne sezone od maja do konca septembra. V tem času je obiskalo zdravilišče iz tuzemstva 5.539, iz inozemstva pa 1.212 gostov. Vseh gostov je bilo 6.751, kar je 743 oseb več kakor lani v istem času. Obisk inozemskih gostov je bil letos manjši za 36 oseb, zato pa je prirastek obiskovalcev iz naše države znašal 779 oseb. Število prenočnih znanst 107.940 in je napram lani lep prirastek 27.787. Na enega gosta odpade 15,9 prenočnin.

Največ gostov je bilo iz Zagreba (1701), iz Beograda jih je bilo 901, iz Ljubljane pa 517. Po banovinah so se gostje delili takole: iz dravske 505, iz savske 647, iz vrbske 119, iz primorske 175, iz drinske 142, iz zetske 90, iz dunavske 831 iz moravske 59 in iz vardarske 52.

Med inozemskimi gosti so bili na prvem mestu Avstrijci. Bilo jih je 421, na drugem mestu je 249 Grkov, na tretjem 134 Madžarov, na četrtem pa 115 italijanskih državljanov. Iz češkoslovaške so bili 103 gosti, iz Bolgarije 12, iz ostalih slovenskih držav 32, iz Rumunije pa 22 gostov. Iz Nemčije je bilo 46, iz Francije pa 28 obiskovalcev. Razne

druge države so zastopane z manjšim številom gostov.

Statistika deli goste tudi po poklicnih skupinah. Največ je bilo v zdravilišču zasebnikov iz tu in inozemstva (2.696), na drugem mestu pa je 1.219 domačin in tujih trgovcev. Dalje je bilo v Rogaški Slatini 7 ministrov, 3 škofi, 23 generalov, 3 konzuli in 84 višjih državnih funkcionarjev.

Skrijte ključ pred tatovi!

Ljubljana, 17. oktobra.

Ljudje na deželi imajo že iz starih dobrih časov navado, da položijo ključke od vežnih vrat, kadar odhajajo z doma, na rob podboja, na polico priprtega okna ali pa pred hišni prag. To zaupno »skrivališče«, ki ga razen domačinov pozna po navadi tudi cela vas, je ostalo na deželi, pa tudi v bližini mest se zmerom v veljavi, pa čeprav se dandanes na vse strani razteka množice vsake vrste neznanih ljudi, med katerimi se zmerom najde nekaj nepoštenjakov. Ključ, ki počaka nepoštenega »tujca« v takem skrivališču, je pač najbolj zapeljiva vaba, da bi poizkusil srečo s tatvino, in je na deželi tudi v resnici največkrat glavni krivec številnih vlomov. A vse nesrečne izkušnje, kakor kažejo znamenja, naših kmečkih gospodarjev ne morejo pripraviti do tega, da bi že vendar opustili to sicer lepo, a za današnje razmere malo preveč familiarno navado.

Na podoben način je včeraj zjutraj, postala žrtev neznanih tatov posestnica Marija Snojčeva z Zaloške ceste 130 v Mostah. Družina je zvečer zjutraj odšla na polje, a gospodinja, ki se je še zadrla doma, je okrog 8 ure sprejela dva neznanca potnika, kakršnih je za cele kolone na cestah, in jima radodarno postregla z zajtrkom. Ko

Vsaka **ASPIRIN** TABLETA
nosi Bayer-jev križ kot garancijo za pristnost. Proti vsem bolečinam in prehladu
ASPIRIN
Oglas je registr. pod S. Br. 6704 od 1. III. 1935.

ju je odpravila, je zaklenila hišo, položila ključ na okno zraven vrat in odšla. Malo pozneje ji je bilo treba nekaj drobiža, pa je stopila v spalnico, kjer je pod zglavljen svoje postelje hranila 4150 Din. Lahko si predstavljamo njeno presenečenje, ko je vrgla naša prazna. Sosedje so pripovedovali, da sta ob neznanca po gospodinjini odhodu vnovič hodila okrog hiše, in tako je ves sum padel na nju. Popoldne sta se na nekom vozu vračala iz Polja proti mestu in na prijavo Snojevih ju je stražnik v Mostah aretirat. Ali sta popotnika, ki sta dva brezposelna delavca, v resnici izvršila tatvino, pa preiskava ni mogla dognati, ker so naši pri njih komaj nekaj naprosjenih par.

Slabi izgledi za pomožno akcijo

Dobrodelna tombola je vrgla komaj 25.000 Din

Ljubljana, 17. oktobra.

Brezposelni delavci, ki jih ima socialni urad mestne občine v svoji evidenci in ki so upali, da bodo pri javnih gradnjah prišli do dela in kruha, so letošnjo sezono skoraj do kraja ostali praznih rok. Razen skupine 60 delavcev, ki so zadnji čas našli za pozitivne pri regulaciji Malega grabna, je bolj ali manj trajno zaposlenih še kakšnih 30 do 40 družinskih očetov pri zaslinih delih, ki se pod vodstvom mestne vrtnarje vrše v mestnem vrtu in tivolskem parku, deloma pa tudi pri urejanju rimskega zidu na Mirju in pa na gradu. Fondi, iz katerih se financirajo vsa ta dela, so se letos doma povsem osušili, tako da so dela in kruha potrebni ostali prav zdaj, ko se bliža zima, brez vsake dobre nade. Podpore iz bednostnega sklada so se letos v obsejni meri reducirale. V avgustu je banska uprava nazvala mestni občini 70.000 Din, a sprčo ogromne množice prosielcev je bil znesek kmalu izčrpan. Zima bo zatekla prazne blagane.

Izgledi na letošnjo zimsko pomožno akcijo

Greta Garbo in njen klobuk

Originalen natečaj ob današnji premieri velikega filma

Ko je Greta Garbo pred desetimi leti prvič stopila pred filmsko kamero si najbrž ni domisljala, kakšna slava jo čaka. Saj je zrasla iz skromnih razmer od preproste frizerke, ki je v svojih svobodnih urah obiskovala dramsko šolo. In vendar je danes

najbolj slavljena med filmskimi igralkami, ko so skoraj vse nekdane zvezde na filmskem polju že davno pozabljene ali pa samo še životarji.

Do letošnjega leta je Greta Garbo igrala samo v Ameriki v 20 filmih in od teh smo jih gledali 18 v Ljubljani. Število samo po sebi prav za prav ni veliko, toda po umetniški kvaliteti presegajo ti filmi tudi delo igralk, ki so jih odigrale petkrat toliko.

S prihodom govorečega filma je marsikdo mislil, da bo kakor za nešteto drugih igralcev pomenil tudi za Greto Garbo konec uspehov in pozabljenosti, zlasti ker je bila Greta Garbo ena redkih igralk, ki so

pokazale največjo umetnost v izrazu obraza. Vendar pa se ta strah ni uresničil. V govorečem filmu je Greta Garbo še bolj zrasla in njena dela kakor »Kraljica Kristina«, in zdaj »Pisani pajčolan« so umetnina, dogodki, ki jih vidi filmski občinstvo komaj vsako leto po enega.

Elitni kino Matica je Ljubljani priskrbel prijetno presenečenje, film »Pisani pajčolan«. Vsi ljubitelji dobrega filma si ga bodo nedvomno ogledali, saj je v njem Greta Garbo s svojo očarljivo, naravnost čudežno igro prekosila samo sebe. Skrivnostna svinga s severa je v novem miljeju pokazala, da je povsod doma, da je povsod lepa, velika in nedosegljiva.

Posebno pa bodo prijetno presenečene naše dame, ki se bodo udeležile te premiere, kajti Kino Matica je določil za eno izmed njih kot nagrado klobuk, kakšnega nosi Greta Garbo v »Pisanih pajčolanih«. Premiera novega filma bo drevi ob 21.15. Film je v nemškem jeziku.

POGOJI NATEČAJA

1. uganiti je treba naslove osemnajstih filmov Grete Garbo, ki so se igrali v Ljubljani.
2. Rešitve je treba oddati pri blagajni Elitnega kina Matic in to najkasneje do naslednjega dne dopoldne, ko bo film zadnji dan predvajan.
3. Natečaj se lahko udeležijo samo one dame, ki so se udeležile predstave večfilma »Pisani pajčolan«.
4. V dokaz, da so se udeležile predstave, naj cenjene dame prilože rešitve tudi vstopnic.
5. Darilo dobi ona dama, ki najbolje uga-ne vse naslove filmov Grete Garbo.
6. Če je več enaki rešitev, odloči žreb.
7. Izid zveščenja se objavi v Elitnem kinu Matici pri eni prihodnjih predstav.

„Z nogo Vas naslikam v desetih minutah!...“

Presenetljivo slikarsko delovanje Aleksandra Kleina

Slikar Aleksander Klein iz Temešvara, svetovni popotnik in umetnik, ki mu je granata v vojni pohabila roke in je začel slikati z nogo, je danes popoldne v zeleni dvorani restavracije »Zvezda« otvoril sila zanimivo razstavo svojih del. Razstava obsega okrog 60 v vsakem pogledu pomembnih slik, ki so napolnile skoraj obsejni salon ter so po skromnih cenah na prodaj. Odprta bo samo nekaj dni od 15. do 21. ure.

Dasi je bila Ljubljana še komaj opozorjena na gostovanje tega brez dvoma originalnega tvorca, je občinstvo že takoj prvo popoldne pokazalo mnogo živega zanimanja zanj. Domala vsi obiskovalci primanjaj na razstavo s predhodkom, da bodo videli kdove kakšen hokus-pokus. Toliko bolj so zato presenečeni, kadar mojster Klein — s katerim se lahko, bodi mimorede povedano, sporezujete razen v rušini, madžarščini in nemščini tudi v srbsko-hrvatskem jeziku — zavzame mesto na stolici, skrije v hlačnih žepih svoje brezmočne roke, odveže čevlji z njave čopič med prva dva prsta desne noge in pričara na papir, karkoli vam pade na um; sliko-

vito pokrajino, tihožidje, portret. Če ga opazujete pri delu, če se vstopite pred sliko, ki jo bo v dobrih 10 minutah končal, boste razumeli, da slikarja njegov posel ni samo plehka akrobacija, temveč da mu noga ustvarja vizije, ki se porajajo v čisti od vsega življenjskega gorja preizkušeni, a prav zato lepi duši. Pa da denemo vprašanje umetniške vrednosti na stran, že samo dejstvo, da je nekdo, ki ga je vojna oropala udov, namenjenih za delo in ustvarjanje z neutrudljivo voljo svojo nogo pripravil do najplebnejšega dela, ki si ga more misliti pod soncem, je vredno vsega spoštovanja in občudovanja.

Razen mojstra Kleina, ki je iz stare umetniške rodbine doma, tako da mu je slikanje že v krvi, se z uspehom udeležujeta na istem poprišču tudi njegova gospa in 9 letni sin Ladislav. Gospa dela po narodnih motivih prav mične miniature na svilo in tkanine, mlaj Ladislav pa s pridom pomaga očetu. Ne bo vam žal, če za nekaj minut obiščete to nenavadno slikarsko družino v »Zvezdi«. A preden se poslovite od razstave, ne pozabite odkupiti kakšnega majhnega spominčka!

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje št. br. 15.485 od 20. V. 1935.

Domače vesti

* Češki tisk in petnajstletna koroška plebiscita. Najbolj razširjeni praški dnevnik »Národní politika« je ob priliki petnajstletnice koroškega plebiscita objavil daljšo beležko o tem žalostnem spomin-skem dnevu. Prispeval je iz odlični pozna- vatec slovenskega kulturnega življenja, vse- učilski prof. dr. Josef Páta. Pisec opo- zarja na zgodovinski značaj Gosposvetskega polja in na posledice dolgotrajnega po- nemčevanja na Koroškem ter odločno kri- tizira sedanje postopanje avstrijske vlade v vprašanih manjšinskih zaščitnih koroških Slovencev. Ob koncu svoje tople beležke se ugledni praški znanstvenik spominja spisov Ksavera Meška, ki je v svoji knji- gi »Náše življenje« globoko prikazal koroš- ko tol. Z njegovimi besedami: »Moramo rešiti, kar se danes še da rešiti, koncu- je dr. Páta svoj stavek. Za prikupno po- zornost, ki jo posveča tudi temu našemu vprašanju, smo Slovenci dr. Páti prav hvaležni.

* Novi grobovi. V Slomškovi ulici 17. v Ljubljani je umrl g. Anton Kotnik, na- meščene mestnega poglavarstva. Za bla- gimi očetom, vzornim poštenjcem, žaluje- jo poleg vdove trije otroci: gospa Marica soproga novinarka Josipa Dolanica, strojni stavec Maks in dijakinja Božica. Ugodne- ga pokojnika bodo jutri ob 17 spremili k večnemu počitku. — V Mariboru je umrl upokojeni nadučitelj g. Karel Pestevšek. Dosegel je čestito starost 80 let. Poleg vdove gospe Anel žalujeja za blagim oče- tom sin Arel, policijski svetnik v Ljub- ljani in Rihard sreški šolski nadzornik, z družinami. Pogreb zaslužnega prosvetnega pionirja bo jutri ob 16.15 na Pobrežju. — V Oplotnici je umrl g. Jože Stopar, posest- nik, lesni trgovec in gostilničar. Pogreb daleč naokrog znanega dobrega gospodar- ja bo jutri ob 9. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naš iskreno sožalje!

* Smrt naših slovenskih rojaki v Bosni. Te dni je umrla v Sarajevu gospa Fel- mena Pečiric, vdova inspektorja za go- zdove in rudnike. Rajnika je bila spoš- znana in sposlušana dobrotnica revežev. Na zadnji poti jo je spremljala velika množica prijateljev, znancev in njenih varovancev iz najrevnejših slojev. Dobro srce pokojne gospe je pripravilo Saraje- vu tudi veliko senzacijo, da so se prvič, kakor je »Jutro« že javilo, pogrebnege spreveda udeležile tudi muslimanke, ki so iz hvaležnosti do velike dobrotnice pre- kršile stroge običaje, ki preprečujejo muslimankam ženstvu udeležbo v spra- vilih. — V Banjaluki pa so pokopali ob veliki udeležbi pravnikov in občinstva starost bosanskih sodnikov g. Rudolfa Preglja, ki je služboval v Hercegovini. Polnih 35 let. Pri okrožnem sodišču v Banjaluki je služboval 15 let. Bil je dober sodnik in zaradi blagega značaja splošno priljubljen.

ELISE BOCK kosmetični preparati. — Samoprodaja za Ljubljano »V E N U S« pred glavno pošto.

* Umrl je velik dobrotnik slepcev. V Za- grebu je umrl upokojeni ravnaletel zavoda za slepe Vinko Bek, ki je bil ustanovitelj zavoda za slepe in sploh veliki dobrotnik slepcev. Ustanovitev zavoda za slepe je pri- pravljalo Društvo sv. Vida in pokojni Vin- ko Bek je omogočil, da so se leta 1895. za- čeli uresničevati načrti. Izposloval je po- trebno pomoč pri deželnih vladah, pridobil pa je tudi mnogo privatnih dobrotnikov. Kot voditelj zavoda je imel velike uspehe, za- služno pa je bilo tudi njegovo strokovno pi- sateljsko delovanje.

* Smrt bolgarskega raziskovalca dubrov- niškega arhiva. V Sofiji je umrla tudi ugled- ni bolgarski znanstvenik dr. Ivan Sokazov, odvetnik in privatni docent sofijskega vse- učilišča. Pokojni znanstvenik je raziskoval dubrovniški arhiv ter napisal nekaj temeljit- jih studij o nekdanjih kupčijskih zvezah med Bolgarijo in Dubrovnikom. Tudi letos se je mesec dni mudil v Dubrovniku in v drugih dalmatinskih mestih. Največ nje- govih razprav je objavilo glasilo sofijskega zgodovinskega društva.

* Himen. V Sencurju pri Kranju sta se poročila g. Ivan Kepec, železniški urad- nik v Ptuj, in gđa. Urška Stetfova Čestitamo!

* Požar v velikem skladišču žita. V Pilo- mači pri Virovitici je nastal ogenj v skla- diščih veletrgovca z žitom. Ogenj je opazil čuvaj ter takoj alarmiral delavce in gasil- ce. Gasilci so s pomočjo delavcev in okoli- škkih kmetov ogenj lokalizirali, ker je pre- tila velika nevarnost, da bi se bil prenesel na drugo skladišče, kjer je bilo več sodov benecina. V skladišču je zgorelo za več vago- nov žita.

* Sestanek udeležencev protimadžarske demonstracije leta 1895. V četrtak so se v Zagrebu sestali udeleženci velike protima- džarske demonstracije v Zagrebu leta 1895, o kateri je nedavno obširno poročalo »Ju- tro«. Po demonstraciji, ki je pomenila silno blamažo za madžarski režim, je bilo pred sodiščem obsojenih na strogi zapor 2-6 me- secev 54 dijakov, 14 pa so jih začeno in tu- de v nedeljo izključili iz vseučilišča. S Sije- panom Radčem vred, ki je bil duševni vodja demonstracije, je mnogo bivših de- monstrantov in obsojenec že pokojnih. Ži- vi pa jih še 22. Pred sodnijo so imeli obso- jenci 9 braniteljev in živi od njih samo še dr. Milom Petračev, odvetnik v Veliki Gori- ci, ki se je tudi udeležil v četrtak spomin- skega sestanka.

* Izkoriščanje vajencev v novosadskih pekarnah. Delavska organizacija je izpo- slovala v Novem Sadu sestavo komisije, ki je neke noči nenadoma izvršila pregled novosadskih pekarn, da se ugotovi, »kako se izvajajo v tej obliki določila zakona o delavnem času. Komisija je ugotovila mnogo primerov brezmejnega izkorišča- nja nedoletnih vajencev. V poročilu komi- sije so našteje pekarn, v katerih delajo vajenci po 14 do 16 ur na dan. Zaradi dolgotrajnega naporenega dela so vajenci tudi fizično popolnoma izčrpani in pri mnogih se pojavljajo začetki nevarnih bolezni na nogah.

* Mladi harmonikarji iz Ljubljane in mladinski pevski zbor iz Sv. Jurija ob Ta- boru. Prekone in Čepelj priredbe pod vo- dvostvom prof. Pavla Rantigaja v okrilju Rde- čega križa pri Sv. Juriju ob Taboru (Savi- njska dolina) v nedeljo 20. t. m. velik mladinski koncert v Katoliškem domu ob 10. dopoldne ob 16. uri pa v Gasilskem domu v Prekopi.

* Strojepiska »za vse«. Pod zaglavljen- »Medju namac objavlja beogradska »Politi- ka« naslednjo beležko: Dobro pišem na stroj in sem večkrat tudi stenografije. Po priporočilu nekakega znanca sem šla k zna- menitu beograjskemu odvetniku, ki ima svo- jo pisarno v centru in ki je iskal stroje- pisko. Takoj me je pozval, naj vstopim v njegovo privatno sobo, češ, da je v pisar- ni toliko klijentov, da se ni moglo raz- govoriti. Nič hudega sluteča sem stopila v sobo. Odvetnik pa je popolnoma pozabil, zakaj sem prišla in obnašal se je tako, da sem ga morala resno opozoriti na dostoj- nost in na namen svojega prihoda. Tedaj me je hladno zavrnil: No, pa nič. Za de- kleta, kakor ste vi, v moji pisarni ni slu- žebe. — Na kakšen način si lahko danes si- romašno dekle prisluži vsakdanji kruh, če ni pripravljena in sposobna za vse.

* Policijski narednik je ubil župana. Pred okrožnim sodiščem v Novem Sadu se je vršila druga razprava proti Milanu Nestoroviću, policijskemu naredniku iz Gor- njega Kovilja. ki je lani julija v prepriu ubil koviljskega župana Prodanovića. Po- licist Nestorović je bil že lani decembra obsojen na 5 in pol leto robije in, ker je kasacija sodbo razveljavila, se je vršila zdaj druga razprava. Tokrat je bil Nesto- rovič obsojen na isto kazen.

* Spet čudež v okolici Petrinja. Petrin- ska okolica doživlja v zadnjem času raz- ne »čudeže«, kakor imenujejo praznoverni vaščani pač vsako pojav, ki si je ne zna- jo razložiti. Eni smatrajo take pojave za prst božji, drugi pa za hudiceve grožnje, o »čudeži« pa so vsi tako trdno prepri- čani, da jih ne more nihče izpametovati. Najnovejši čudež se je zgodil v vasi Vra- tečki. Nekaj kmetica je zase in za svojega kuma pekla kruh v veliki krušni peči. Ko je otvorila peč, bi bila skoraj padla v ne- zavest, kumovi hlebec so bili pečeni kakor navadno, njen kruh pa je bil ves rdeč, ka- kor da bi bil pomočen v škaf krvi. Vest o »čudežu« se je takoj razširila daleč na- okrog. Praznoverni ljudje govorijo vse mo- goče, nikomur pa ne pride na misel, da bi postal kos rdečega kruha analitičnemu zavodu v Zagreb, ki bi takoj ugotovil, kakšna kemična mešanica je bila v moki, da je postal kruh med peko rdeč.

Dr. ALOJZ ZALOKAR

zopet redno ordinira od
2-3

* V Posavini vedno manj porodov. Ze nekaj let opažajo, da je tudi Posavina za- plula v moderne vode. V vaseh, kjer je bilo nekdanj vse polno otrok, je vedno manj porodov. Nikdar se ni v teh vaseh zgo- dilo, da bi župniški uradi beležili več pri- merov smrti kakor pa rojstev. Nekaj let sem se zdaj dogajalo to v raznih vaseh. V neki vasi, ki ima 900 prebivalcev, sta se lani rodila samo dva otroka in vedno več je takih obitelj, ki imajo samo po- eno dete. To so povzročile seveda v sploš- nem slabe gospodarske razmere, število po- rodov pa se je omejilo tudi pri rodbinah, ki imajo velika posestva. Če bo šlo tako na- prej, bodo izumrle tudi mnoge rodbine, ki imajo 100-letno tradicijo. Zanimivo je, da se »bela kuga« ni oprilela priseljenc- v iz Hrvaškega Zagorja, ki imajo še vedno svoje borne koče polne otrok.

* Uboj v boroškem kotu. K poročilu pod tem naslovom od 16. t. m. nam ga Iva- na Lavtizarjeva iz Mojstrane poslala na- slednje pismo: Moj mož Miha Lavtizar je bil precej siten, kadar je bil pijan, ven- dar pa je popokoma upravičeno grajal pa- stirja, ki je malomarno zakrivil pogin kra- vja. Krava ni padla v prepad in se ubila, temveč je poginila, ker ni mogla povreči zaradi malomarnosti pastirja, ki se ni zanj- jo popolnoma nič brigar ter je še po petteden- ski paši ni niti poznal. Tudi ne odgovar- ja resnici, da se je mož vrnil pred ubojem v svojo hišo, ter da ga je do hišnih vrat spremljal mojster Eržen. Miha se pred ubo- jem ni vrnil v svojo hišo, temveč šel po uboju, rekoč, da sta ga dva napadla Sicer- pa, kdo je napadelce, bo ugotovila sodni- ska preiskava. Uboj se ni izvršil pred hišo mojega moža, temveč na oglu žandarme- rjske stanice, to je 48 m od naše hiše. Dalje se prizadeti niso držali v Jesenškovi gostilni, katere ni, temveč v gostilni Poje.

Naicenejši frizer

»RAPID«, Tyrševa (Dunajska) 31. Britje 2 do 3 Din, striženje 4 do 5 Din. Delavci in železničarji, pozor!

* Odprte planinske postojanke Osred- njeja društva SPD: Pestro barvana jesen- ska narava vabi planince in ljubitelje pri- rode. Spodnja koča na Golici bo še odprta in oskrbovana v soboto in v nedeljo dne 19 in 20 t. m.; jesenski izprehod mimo Sv. Križa je ravno v sedanjem času edinstven. Eričeva koča na Vršiču je oskrbovana redno ob sobotah in v nedeljah. Ob lepem vremenu bo v soboto in v nedeljo tudi oskrbovana Orožnova koča na Črni Prsti, iz katerega vrhunca je odlični razgled na Julijske Alpe ter daleč na Italijansko ozemlje do morja. Ob Bohinjskem jezeru nudita cenen odhiti postojanki Zlatorog in Sv. Janez. Dom v Kamniški Bistrici je stalno odprt ter je prijeten izlet skozi jesensko naravo po novi nšnosti po desnem bregu Bistrice. Dom na Kravcu je stalno oskrbovan ter privablja številne izletnike. Koča na Veliki Planini je prijetna izletna točka v jeseni mimo Sv. Primoža s povrat- kom na Dol preko Kamniške Bistrice. Weekend karte pomenijo izlete, da more- jo planinci že v soboto popoldan na vrho- ve, kjer niti niti solnčnega vzhoda.

* Rudarski inženjer dobi mesto obrat- nega asistenta v rudniku Golubovec ter bi v doglednem času prevzel obratno vo- dstvo. Ponudba naj se s prepisom vseh do- kumentov pošlje na Golubovski uličnici d. d. Zagreb, Nikolčeva ul. 7. — Udr. rud. in top. inženjerjev sekcija Ljubljana.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izdelavo. Slatina Petanjska zdravi in krepi, zato jo pijte redno tudi vi!

ELITNI KINO MATICA
tel. 21-24.
Danes ob 9.15 uri svečana premiera.
Tudi vi—vsi morate videti božansko GRETO GARBO v svojem najnovejšem in največjem filmu

PISANI PAJČOLAN
GRETA GARBO je v tem filmu dosegla vrhunec slave. Kritika smatra to delo za največji film sezone 1935-36
FILM, KI JE PRAVA UMETNINA
REZERVIRAJTE VSTOPNICE.
Predprodaja od 11. do pol 13. ure.

Iz Ljubljane

u— Smrt profesorja Alojza Sodnika. V Križevniški ulici 8. je včeraj umrl g. Alojz Sodnik, profesor tehnične srednje šole. Nikdar se ni sili v ospredje, zato širša javnost ni vedela ceniti njegove velike izo- brazbe, zato pa je na stotine inženjerjev in tehnikov, ki se okoriščajajo z znanjem, pridobljenim v šoli profesorja Sodnika. Do- ma je bil v Ljubljani, kjer se je rodil 24. maja 1883. Filozofijo je dovršil na Dunaju. V vojni se je boril kot rezervni častnik, po prevratu pa je služboval izprva na I. dr. realni gimnaziji, odkoder je bil preme- ščen na tehnično srednjo šolo. Bolezen ga je slednjič privezala na postelo, po dalj- šem trpljenju je podlegel. Za njim žaluje gospa docentka dr. Alma Sodnikova-Zu- pančeva in širši krog sorodnikov. Ugle- dnega pokojnika bodo danes ob 16. spremili k večnemu počitku. Časten mu bodi spom- in, žalujočim izrekamo iskreno sožalje!

u— Jugoslovanska — češkoslovaška liga bo 28. t. m. na slovesen način proslavi- la češkoslovaški narodni in državni praz- nik. Pod njenim pokroviteljstvom bo iz- vajala ljubljanska filharmonija na sla- nostnem koncertu v prenovljeni dvorani Uniona dela čeških, ruskih in doma- čih komponistov. Prvi letošnji nastop naše mlade filharmonije je že dokazal njeno umetniško upravičenost. Filharmonija bo nedvomno s svojim drugim nastopom 28. t. m. zbudila zanimanje najširših slojev.

u— Osebnosti s sreskega sodišča. La- vrč Ciril, doslej dodeljen izvršilnemu od- delku, je postavljen za višjega pis. predsto- nika sreskega sodišča. Med drugimi posli overjuje podpise in prepise listin. Za ravnat- elja zemljiške knjige je postavljen Mijo Tavzes, dodeljena sta mu vodja zemljiške knjige Josip Medved in kancelist Anton Ja- ger. Viš. pis. oficijal Niko Furlan, pis. ofi- cijal Josip Skrem in Vera Mačkova, pis. uradnica so dodeljeni izvršilnemu oddelku.

u— Opozorilo damam. Elitni kino Ma- tica vabi ljubljanske dame, da si danes popoldne in naslednje dni ogledajo dam- ski klobuk »a la Greta Garbo«, ki je raz- stavljen v veži kina. Odočen je za na- gradno tisti dami, ki najbolje ugame 18 na- slovov filmov Grete Garbo, ki so jih igrali v Ljubljani. Klobuk je izdelal salon Nives v Knafljevi ulici. Je izredno aparten in fino izdelan. Enak je onemu, ki ga nosi Greta Garbo v jubilejnim filmu »Pisani pajčolan«. katerega svečana primera bo drevi ob 21.15. Opozorjamo na pogoje natečaja.

u— Gradbenopravne zadeve okoliških ob- čin. Gradbeni urad bo do 5. novembra pre- vzel vse gradbenopravne zadeve okoliških občin. 15. in 16. t. m. je prevel gradbe- ne spise občine Vič-Glince. Seznam spisov za posamezna leta kaže, kako je v viški ob- čini valovilo gradbeno gibanje. L. 1925. je bilo le 33 stavbnih spisov. Poslej so se mno- žili ter so leta 1928. dosegli rekord 80 ak- tov, nato pa so nekoliko padli, pa so se le- tos dvignili kar na 90. V viški občini je pa- lesos spet živahna gradbena sezona. Preve- ti so bili dalje spisi, ki se nanašajo na regu- lačne načrte, kanalizacijo in vodopravne za- deve. Prihodnje dni bodo prevzeli gradbene spise v občini Zgornja Siska, nato Moste, Ježica in Dobrunje.

u— Večje spremembe posesti. Zadnji čas je bilo prodanih več stavbišč in hiš. Kon- zumno društvo za Slovenijo in likvidaciji je prodalo trgovcu Janku Mežanu iz Podnarta hišo št. 36 v Medvedovi ulici z vsemi gospo- darskimi objekti za 330.000 Din. Kirbiš Jo- sip, tovarnar v Celju, je prodal stavbeniku Antonu Mavriču v Ljubljani parcelo v Ka- pucinskem predmestju za 70.000 Din. Ob Vrbskem jezeru bivajoča posestnika Albina Zakotnikova je parcelirala zemljišče v Zgor- nji Šiški in dele prodala: pivovarstvu Ma- tiju Kokotcu v Zgornji Šiški v izmeri 684 m² za 13.680 Din, mehaniku Jelčiču Josipu v Dravljah 813 m² za 16.260 Din in Mariji Sršenovi, upokojeni učiteljici v Ljubljani, 724 m² za 13.937 Din. Upravni svetnik in posestnik Josip Luckmann v Ljubljani je kupil od posestnika Frana Luckmanna hišo v Turnograjski ulici št. 4 (k. o. Gradišče — predmestje) za 750.000 Din. Zasebnik Dani- lo Lokar je kupil od posestnice Antonije Dolenčeve hišo št. 58 na Masarykovi cesti za 436.340 Din.

u— Meteorološka opazovalnica vrh graj- skega stolpa. Meteorološki zavod, ki pod vodstvom docenta dr. Oskarja Reye vključ skromnim gmotnim razmeram vzdrževata napreduje, je pokrenil akcijo, naj bi se na Gradu zgradila posebna opa- zovalnica za veter in solnčne žarke. Na pobudo g. docenta je mestna občina skli- cala pred dnevi posebno komisijo grad- benih in meteoroloških strokovnjakov, ki si je ogledala v poštev prihajajoče viš- nje na Gradu in se končno odločila, da bo najprikladnejši prostor za opazovalni- co plato vrh grajskega stolpa. Mestnemu gradbenemu uradu je zdaj narečeno, da izkopa osnutek za hišico, ki bodo v nji nameščeni aparati, sedanja zgradba na stolpu, v kateri se iztekaajo stopnjice, pa se bo morala umakniti.

u— Banovinska ženska zveza prosi vsa ženska društva kakor tudi posameznice, da darujejo slovenske knjige za naše ro- jake, ki žive v tuzemstvu. Sprejema jih uprava ženskega sveta, Tavčarjeva uli- ca, šte. 12, II. nadst.

u— Esperanto v Mostah. Otvoritev tra- čaja bo danes zvečer ob pol 8. uri v Šoli. Če metoda brez knjig. Brezposel- ni učnine prosti.

u— Ljudska univerza prične s svo- jim delom v novembru. Poleg rednih pre- davanj bo vzdrževala tudi večerne tečaje ruskega, nemškega, francoskega in ita- lijanskega jezika in sic. za začetnike ter one, ki imajo že nekaj predznanje. Za te tečaje znaša vpisnina 10.— dinarjev za sester. Vabimo doletene, ki bi se hote- li udeležiti teh tečajev, da se javijo v poslovnem prostoru Ljudske univerze, Gosposka ulica 15 (pri križevniški cer- kvi), pritičje, tretja vrata levo. Prijave se sprejema vsak delavnik od 10 — 11.30 in od 12.30 — 14. ure.

u— Sentjakobčani ponovijo v soboto in nedeljo ob 20.15 uri Govekarjevo ljudsko igro s petjem »Legionarje«. Igra je dosegla pri obeh uprizoritvah lep uspeh in so se vsi posetniki od srca nasmejali dogodivše- nam prostovoljca Ježa, ki ga izvrstno igra gospod Lavrič. Ceneno občinstvo opozarja- mo na fotografije, izpostavljene v ljubljanskih izložbah. Cene znašane od 10 Din nav- zdol.

u— Predstava ZKD. Danes ob 14.15 bo vesela in zabavna opereta »Teško je biti oče«. V glavnih vlogah sta Luiza Ulricho- va in Romanovski. Vstopnina od 3.50 do 6.50.

u— Odlikovan film. Danes predvaja »Zvočni kino Ideal« vefilm »Svatbena noč« s slavno Ano Stenovo. Ta film je na zadnji filmski razstavi v Benetkah do- segel najvišje odlikovanje za najbolje re- žiran film letošnje sezone. Film je sam na sebi prava režijska umetnina. ki za- služi, da si jo vsak ogleda. Povsod, kjer se je film predvajal, je dosegel velik uspeh.

u— Francoski institut opozarja na pre- davanje, ki bo v soboto, 19. t. m. ob 20. v društvenih prostorih v Narodnem domu. Predaval bo g. Georges Blondel, profesor na pariški visoki šoli za politične vede, o gospodarski krizi Srednje Evrope. Vab- ljeni vsi, ki se zanimajo za predavanje znamenitega učenjaka.

u— Društvo »Tabor«. Pevski zbor ima danes ob 20. pevsko vajo. Z ozirom na skorajšnji nastop je udeležba vsakega pevca in pevke potrebna.

u— Kdo je fotografiral odhod g. kon- zula inž. Sevičarja? Fotografski posnetki naj se izroče v uredništvu Jutra!

u— Sokol Ljubljana—Šiška ima vsako soboto pesne vaje ob 8. na Bellevueju. Vabi vsi članstvo. Odbor.

KINO MATICA

Samo še danes ob 4. in 7.15 uri
senzacija

Žene — nikdar več!

(DVOBOJ NA DNU MORJA)

Smeh, šala in senzacije!

Stalno prinašamo najnovejšo filmsko

reportažo iz Abesinije.

u— Izredni občni zbor Filharmonične družbe v Ljubljani se bo vršil v četrtke 31. t. m. ob 6. zvečer v Hubadovi pevski dvorani. Edina točka dnevnega reda je izporedba društvenih pravil.

u— Pod voz je padel. Posestnik Franca Mošček iz Spstrega pod Ljubljano je predsončnim vozil stelo iz gozda proti domu. Po nesrečnem naključju pa je 66- letni mož zasel pod voz, ki mu je priza- dejal nevarne notranje poškodbe in mu zlomil levo nogo, da so ga morali brez odlašanja prepeljati na kirurški oddelk. Prav tako je morala v bolnišnici poiskati pomoči 26-letna Milena Merjakova, žena avtomehaniha iz Malcajeve ulice v Šiški, ki je doma padla po tleh in se pre- cej hudo pobila po glavi.

u— Prijet begunec. Kakor smo poročali, je v torek zjutraj z drvečega vlaka pobegnil 37letni Ivan Istenič, ki ga je orožnik peljal iz Kranjske gore v ljubljanske zapore. Oro- žniška patrulja iz Ljubljane ga je včeraj iz- sledila v okolici Dobrove. Bil je ves zmučen, kajti pri skoku z vlaka je dobil poškodbe po glavi in si je nalomil desno roko. Iste- niča zasleduje sodišče zaradi več tatvin in vlomov, ki jih je izvršil v okolici in po drugih krajih Gorenjske.

Iz Maribora

a— Podpolkovnik Radovanović odhaja. Za poveljnika samostojnega topniškega polka v Beogradu je imenovan poveljnik tukajšnjega 32. topniškega polka podpol- kovnik Mihajlo P. Radovanović. Odhaja- joči g. podpolkovnik si je v teku svojega službovanja v Mariboru pridobil v vseh mariborskih družabnih krogih priljublje- nost in simpatije. Ob njegovem odhodu iz Maribora želimo odličnemu častniku čim lepše uspehe na novem službenem me- stu.

a— Mariborske Sokolice so se postavile. Pri nedeljskih saveznih tekmah v odbojki v Beogradu so v tretji odnesle prvenstvo tekmovalke tukajšnje matične Sokol- skega društva, ki se prihodnje leto udele- žijo tekmem v Varšavi, v vrsti tekmoval- so bile: Danila Dekleva, Danica Berkov- na.

Nova cesta od Kapel do Dobrove

V nedeljo bo slovesno otvorjena

Brežice, 17. oktobra.
To nedeljo bo slovesno otvorjena nova cesta Kapela — Dobrova. Ob 10. bo sv. ma- ša in blagoslov ceste, nato pa primerna prireditve.

Cesta je dolga 2400 metrov in vodi od sre- dišča Kapel (cerkev, šola, gasilni dom) pro- ti zapadu skozi znane velike gozdove, na- zvane Dobrova, do lovške hiše, ki je last Gustava Deutscha — Majelskega iz Zagre- ba, teče delno po zelo nizkem, močvirnem terenu.

Uresničenje te ceste je bila za prebiva- lstvo Kapel in sosednjih zapadnih krajev, ki so kakorkoli poslovno zvezani s Kapelami, že dolgoletna želja. Zdaj je odprta Kapel- čanom pot v zapadne kraje, v Brežice, do kolodvora in drugam. Enako važna pridob- itev pa je tudi za kmetovalce zapadnih kra- jev vse tam do Sevnice in Zabukovja, ki prihajajo na sejm v Kapeli, ki so vedno na glasu kot najboljši v našem srezu. Vsi ti so morali z banovinske ceste, ki pelje iz Brežice proti Bizelskemu, od lovške hiše po daljnem ovinku krog Dobrove skozi Župe- levec v Kapelo nad 7 km daleč. Z novo ce- sto si prihranijo celih 5 km.

Važnost nove ceste je uvidel že bivši oblastni odbor ljubljanski, ki jo je vzel v

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9¼ uri premiera
premiera prekrasnega filma

Svatbena noč
Ana Sten — Gary Cooper
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.
V nedeljo ob pol 11. matineja
»ŽENA BREZ PIZAME«
Vstopnina 3.50 Din.

celj, Mira Florjančič, Renata Jug, Milica Sever in Marjeta Lešnik.

a— Bombe na mariborski grad. Ob pri- liki velikih jezenskih gasilskih vaj dne 20. t. m. bodo na mariborski grad kot na požarni objekt metali tudi dimne bombe, tako da bo ves grad v gostem in nepro- dirmem dimu.

a— Počehova brez vode. Prebivalci so brez pitne vode in morajo ponoči krasti vodo daleč naokoli. Kdaj bodo dobili vodovod?

a— Najemnine se bodo znižale v mestnih stanovanjskih hišah po sklepu seje upra- vnega odbora MP v sredo zvečer. Najemnine se bodo znižale v stanovanjskih hišah v Smetanovi, Jadranski in Delavski ulici in v šoferski hiši. Glede podrobnih izvedbe sklepa ima staviiti konkretne predloge upra- va mestnih hiš.

a— Jetnišnica — muzej — vajenski dom? Gornji prostori mariborskega gradu bodo zadoščali, da se namestijo v njih vsi oddel- ki muzeja. Poraja se vprašanje, kaj bo se- daj s poslopjem nekdanje jetnišnice v Can- karjevi ulici, kjer je bil doslej nastanjen muzej. Čujejo se glasovi, da bi se ta zgrad- ba preuredila za svrhe prepotrebneega va- jenskega doma.

a— V torek »Medvedji ples«. Prihodnja dramska premiera bo uprizoritev Wernerje- ve komedije »Medvedji ples« v torek 22. t. m.

a— Posestno gibanje. Franc Okrižek, po- sestnik in gostilničar, je prodal Ivanki Ogri- zek, posestniki hčerki iz Podčetrca, polovi- co hiše v Maistrovi ulici 16 za 313.500 dinar- jev.

a— Tovorni avto s sejmariji v jarku. Na banovinski cesti ob križišču ceste na Jare- nino se je prevrnil tovorni avto, na katerem so bili znani mariborski sejmariji Baloh, Hvalenci in Postřrnj. Kr seči so bili sejmari- ji lažje ranjeni, vendar se bo zadeva radi njihovega poškodovanega blaga zaključila na sodišču.

a— Bolgari zasedejo Pobrežje. Hvalevred- na je pobuda bolgarskih vrtnarjev iz Vara- dina in Čakovca, ki vozijo sočivje v Mari- bor, glede nakupa 10 orolov zemlje ob Ga- jevi in Malgaševi ulici na Pobrežju. Tukaj si hočejo urediti svoje vrtnarje, da bodo bližje mariborskemu trgu. Tako bodo ime- li na Pobrežju bolgarsko kolonijo.

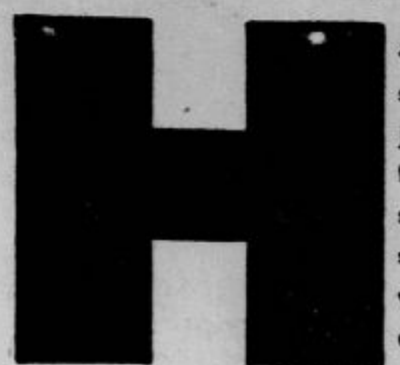
a— Vino po cesti. Nekemu vozniku se je na Aleksandrovi cesti zgodilo, da je sodu od 3 polovnjakov novega vina izbilo doge. V trenutku je bilo na mestu dogodka vse polno ljudi, ki so gledali, kako se vino raz- teka po cesti. Voznik, ves obupan, si ni vedel drugače pomagati, kakor da je zare- žal nad ljudi: »Kaj gledate, saj mi ne more- te vina spraviti nazaj v sod«!

a— Dvokolo z broda v Dravo. Včeraj zjutraj je vzel mehanik Ivan Bedrac iz Pobrežja na meljski brod svoje dvokolo. Po nesrečnem naključju je dvokolo pred pristankom na meljski strani padlo v Dravo, ki je tam precej globoka. Drava je odplavila kolo, ki ga naj eventualni najditelj odda brodarju Merdavsu.

a— S prebito lobanjo in ves krvav je oblezel v Stolni ulici žagar Alojzij Stra- mec iz Rošpora. Njegovo stanje je zelo resno. Napadel ga je 45 letni Jožef Rus, ki so ga izročili sodišču.

Iz Celja

e— Za vajo v letalskem napadu, ki bo v nedeljo ob 14.30 se vršijo že nekaj časa vestne priprave. Mestno poglavar- stvo bo izdalo danes daljši razglas.

40852 zdravnikov v tu in inozemstvu je pisмено potrdilo, da je z jamčeno kofelna prosta kava Hag zares blagodat v vseh slučajih, v katerih nespečnost, srčna napaka in druge nervozne motnje silijo k temu, da se izloči kofein.

Hag je pristna, čista plantažna kava visoke kakovosti, strokovnjaško sestavljena iz najfinjših vrst kave. Samo kofein je odstranjen iz teh kavnih zrn.

Zategadelj kava Hag ni samo blagodat in izhod za ljudi z občutljivim organizmom, marveč tudi užitek brez primere za najbolj razvijenega sladokusca. Celotni zdravnik je zelo dobro imenoval kavo Hag kot blagostov za človeštvo.

KAVA HAG VARUJE SRCE IN ŽIVCE!

Gospodarstvo

Zaposlovanje tujih državljanov jugoslovenske narodnosti

Kakor smo že poročali, je namestnik ministra za socialno politiko g. Komnenović izdal pravilnik za uporabo uredbe za zaposlovanje tujih državljanov. Ta pravilnik pravi v prvem členu, da smejo dobiti tuji državljani jugoslovenske narodnosti dovolitev za zaposlovanje, če podajo verodostojne dokaze, da so jugoslovenske narodnosti. Za tak dokaz se smatra poročilo ustanov ali organizacij, ki jih določi minister za socialno politiko in narodno zdravje. Sedaj so izšla v »Službenih Novinah« še navodila k gornjemu pravilniku, ki pravijo, da tudi dajali poročila o verodostojnosti dokazov jugoslovenske narodnosti v smislu gornjega pravilnika. Savez jugoslovenskih emigrantskih združenj s sedežem v Beogradu in njegove organizacije na sedežih banknih uprav.

Tuji državljani jugoslovenske narodnosti se smejo v prvih šestih mesecih po prihodu v našo državo zaposlovati na osnovi dovolitve za bivanje, ki jo izda državno krajevno policijsko oblastvo, kjer pa takega ni, obče upravno oblastvo prve stopnje. To je treba naznačiti na dovolitvi za bivanje. Mesec dni pred iztekom šestmesečnega roka morajo take osebe zaprositi za dovolitev za zaposlovanje. Pritožbo prvo stopnje pristojno oblastvo sme intereso v smislu posebnih navodil dovoliti zaposlovanje na ozemlju naše države za odreden ali za neodreden čas po tretjem odstavku čl. 8. uredbe in mu dati izkaznico o poklicu (višnjeje barve). Tuji državljani jugoslovenske narodnosti, ki so bili pred 30. aprilom t. l. na ozemlju naše države, nimajo dovolitve za zaposlovanje, se smejo zaposlovati do konca leta 1935. na osnovi dovolitve za bivanje; oni pa, ki imajo pravno dovolitev za zaposlovanje in so bili pred 30. aprilom t. l. na ozemlju naše države, morajo do konca leta 1935. zamenjati svoje dovolitve iz izkaznico o poklicu (višnjeje barve).

Rusija se odmika od dosedanjih gospodarskih načel

Načrtno gospodarstvo in cene.

V zadnjem času se je sovjetska vlada lotila širokopotezne preureditve trgovske organizacije v notranjosti države. Odpravila je diferenciacije cen pri nabavi in prodaji življenjskih potrebščin in s tem razne karte za nakup teh potrebščin. Na eni strani gre tendenca za tem, da se izpolnijo organizacija blagovne razdelitve, pri čemer bo konsumnim zadržkom naložena predvsem naloga oskrbe podeželskega prebivalstva z življenjskimi potrebščinami in oskrba delavcev v tavnarh. Vzporedno pa gre reorganizacija za tem, da se docela odpravi racionaliziranje življenjskih potrebščin. Že v začetku letošnjega leta so odpravili krušne karte, sedaj pa so odpravili tudi karte za meso, ribe, sladkor, mast in krompir, tako da bo vsak prebivalec, ne samo privilegirani, lahko kupil ta živila prosto v poljubni količini.

Na prvi pogled pomeni ta reforma velik napredek, ki pa se kaže v drugi luči, če se navedejo tudi cene, kajti z najnovjšo reformo je zvezana tudi znatna podražitev življenjskih potrebščin. Tako znaša sedaj enotna cena za meso 7.6 rublja, margarina stane 10.5 rublja (doslej v nevezani trgovini 13, na karte pa samo 2.80), sladkor 4.50 rublja (doslej v nevezani trgovini 7.50, na karte pa 2.50). Za črni kruh je bila že v januarju določena cena v višini 1.10 rublja, dočim je kruh prej stal na karto 0.60 rublja. Vse kaže, da hoče sovjetska vlada s to reformo tudi prikriti splošno podražitev najvažnejših potrebščin, kar bo pomnilo za doslej privilegirane delavce in namoščence državnih ustanov in produkcijskih obratov precejšnje zmanjšanje realnega zaslužka. V novih cenah pa se sedaj kaže tudi prava notranja kupna moč ruskega rublja.

Umetna volna

Zadnje dni so prihajala iz Rima poročila, po katerih je nekemu italijanskemu kemiku uspelo pridobivati iz mleka vlakna, ki se lahko enako predejo in tkejo, kakor volna, in imajo enake termične lastnosti in enako odpornost, kakor prava volna. Medtem ko naj bi bili produktivni stroški znatno manjši. Neka tekstilna tovarna v Severni Italiji že z uspehom izdeluje tkanine iz take umetne volne.

Vsi se je prvotno zdelo precej neverjetno in so jo mnogi listi objavili le z rezervno. Sedaj poroča »Frankfurter Zeitung«, da je pred leti neki nemški kemik delal slične poskuse. Kakor znano, vsebuje mleko kazein, ki ima kemično slično sestavo, kakor ovčja volna. Kazein, ki ga tvorijo beljakovine v mleku, se izloči pri kisanju mleka in predstavlja glavno sestavino sira. Uporablja pa se tudi pri prepravi, pri barvanju in kot lepilo. Nadalje se iz kazeina izdelujejo umetne smole, galatit itd. Omenjenemu nemškemu kemiku je že pred leti uspelo, da je iz kazeina preko alkalij raztopin izdelal vlakna, podobna volni, ki pa niso bila dovolj elastična in se niso dala dobro barvati. Verjetno je, da je v italijanskih laboratorijih uspelo priti v tem pogledu korak naprej in da je našel izdelave izboljšane, kakor tudi, da je končni produkt sedaj sposobnejši za predelavo v tkanine. Verjetno je, da se bo preko prvih težko kmalu tudi umetna volna pridružila umetni svili in umetnemu bombažu, ki že zelo izpodri-

Na tuje državljane jugoslovenske narodnosti se ne uporablja utesnitve iz drugega odstavka čl. 5 uredbe (glede vsakoletne kontrole razlogov, ki so bili merodajni glede izdaje dovolitve) in iz prvega odstavka čl. 6 (ki pravi, da sme biti tuji državljani zaposleni samo v času in svojstvu ter pri podjetju, ki so označena v dovolitvi). Prav tako ne veljajo utesnitve čl. 9 uredbe in torej ni izdaja dovolitve vezana na pogoje, da delodajalec zaposluje zaradi usposoblitve poleg tujih državljanov vsaj enako število naših državljanov in da je podaljšava dovolitve odvisna od važnosti dela tujega državljanca za napredek gospodarstva in za strokovno izpolnitev domačih delavcev. Tudi se ne uporablja na tuje državljane jugoslovenske narodnosti omejitve čl. 22 uredbe (prepovedi zaposlovanja v pocininih krajih ali v pocininih strokah) in čl. 23 uredbe (glede pobiranja letnih taks za zaposlitev). Končno ne veljajo za tuje državljane jugoslovenske narodnosti določbe čl. 14 uredbe glede individualne delavne pogodbe, ki jo mora sicer skleniti delodajalec s tujim državljanom in jo mora potrditi policijsko oblastvo, in tudi ne določbe čl. 15 uredbe, po kateri je sicer treba tujega državljanca, ki ima osebno dovolitev, prijaviti v 10 dneh po zaposlitvi prvostopnemu oblastvu, ki je dovolitev izdalo.

Pravilnik za uporabo uredbe o zaposlovanju tujih državljanov določa glede zaposlitve tujih državljanov jugoslovenske narodnosti le to, da se morajo vsi tuji državljani jugoslovenske narodnosti prijaviti vsako leto v mesecu maju pristojnemu državnemu krajevemu policijskemu oblastvu, kjer pa takega ni, obče upravno oblastvo prve stopnje, zaradi evidence. Delodajalec ni dolžan vpisovati te osebe v register tujih delavcev po točki 15. uredbe, temveč le v register delavcev po čl. 21 zakona o zaščiti delavcev.

Z najnovjšo reformo opušča Rusija sistem diferenciranja cen in se približuje v svoji gospodarski politiki načelom, ki jih je prvotno zavrgla, češ da so kapitalistična. Seveda pa nastane sedaj že drugo težje vprašanje. Rusija je odpravila svobodni trg, kjer se lahko po višini ponudbe in povpraševanja formirajo cene in je uvedla načrtno produkcijo. Ta pa je zahtevala tudi reguliranje konsuma, kajti regulirana produkcija lahko le tedaj harmonira s konsumno potrebo, če je tudi konsum reguliran. Niso samo določili, koliko naj znaša produkcija tega ali onega predmeta, temveč so tudi konsumentu predpisali, kaj in koliko sme konsumirati. Zato so bile uvedene karte na najvažnejše življenjske potrebščine.

Sistem racionaliranja konsuma so sedaj odpravili in ker vsakdo lahko kupi, kolikor hoče in kar hoče, nastane vprašanje, kako bodo sedaj spravili v sklad produkcijo s konsumom, kajti če je nakup prost, mora biti vedno blaga toliko na razpolago, kolikor ustreza povpraševanju. Ker je torej racionaliranje konsuma odpravljeno, se bo Rusija v bodoče posluževala drugega sredstva za reguliranje konsuma, namreč zviševanja odnosno zniževanja cen. Če bo povpraševanje po kakem blagu preveliko v primeri z razpoložljivimi količinami dotičnega blaga, potem bodo cene dvignili, če pa bo povpraševanje premajhno, na bodo cene znižali. Kakor vse kaže se Rusija vedno bolj odmika od svojega prvotnega gospodarskega sistema in se približuje preizkušeni sistemu, ki velja v drugih državah, kjer je cena regulator produkcije. Tudi Rusi bodo morali spoznati, če bodo šli po tej poti naprej, da mora odpraviti racionaliranja konsuma slediti tudi odprava načina produkcije po vsprejeti določenemu načrtu, kajti pri svobodnem izbiranju in nakupovanju konsumanta bo preko njihove cen končno konsum sam odločil o višini produkcije, ne pa produkcijski načrt.

vala naravno sirovino. Kakor znano, se Italija močno prizadeva, da bi pri znanem pomanjkanju sirovin nadomestila uvožene sirovine z doma izdelanimi umetnimi sirovinami. Če bo v resnici uspelo proizvajati iz kazeina umetno vlakno z enakimi lastnostmi, kakor volna, potem se v tem pogledu odpirajo produktivni take umetne volne velike možnosti. Italijanska produkcija mleka znaša na leto 42 milijonov hl, od tega se predela v razne mlečne proizvode 30 milijonov hl, tako da je odpadke posnelega mleka, ki vsebuje kazein, prav znaten in v veliki meri presega potrebo za produkcijo umetne volne, ki bi nadomestila uvoženo volno. Seveda pa se mora ta nova sirovina šele izkazati v praktični uporabi.

Gospodarske vesti

Češkoslovaška bo dobavljala Italiji premog. Že nekaj tednov se vršijo pogajanja za dobavo premoga iz Češkoslovaških premogovnikov v Italijo, ker ima Italija pri dobavi premoga v Angliji težko predvsem zaradi plačila. Iz Prage poročajo, da so pogajanja že uspela v pogledu cen in prevoznih stroškov in da bodo iz ohranjenih rudnikov te dni pričeli pošiljati premog v Italijo. Trenutno se vršijo samo še pogajanja glede zavarovanja plačil. Češkoslovaška bo dobavljala v Italijo mesečno 100.000 ton premoga. Italijanska uvozna potreba premoga

znaša na leto 12 milijonov ton. Pretežni del te količine je prejšnja leta dobavljala Anglija. Lani jo Nemčija krila že 40% italijanske uvozne potrebe. V zadnjih mesecih pa je Italija pričela uvažati premog tudi iz Rusije, Turčije in Poljske.

— Znižanje kapitala v jugoslovenskih bankah. Poročilo jugoslovensko-nizozemskih trgovskih zbornic navaja zanimive podatke o tujem kapitalu, ki je investiran v jugoslovenskih bankah. Ta kapital se ceni na 3 milijarde dinarjev, od tega odpade na Francijo 800 milijonov, na Avstrijo 500 milijonov, na Švico 350 milijonov, na Češkoslovaško 300 milijonov, na Združene države 300 milijonov, na Belgijo 250 milijonov, na Madžarsko 200 milijonov, na Nemčijo 200 milijonov in na Italijo 100 milijonov.

— Znižanje diskonta v Nizozemski. Ker je po zadnjih atakah na holandski goldinar nastopilo pomirjenje in se je ustavil tudi odtok zlata, je Nizozemska banka ponovno znižala diskont od 6% na 5% (dne 16. septembra t. l. je bilo izvršeno znižanje od 7 na 6%).

Borze

17. oktobra.

Na ljubljanski borzi se je v skladu z zunanjimi notacijami deviza Trst nekoliko popravila. Tudi devizi London in Newyork notirata malo višje. V privatnem kliringu so avstrijski šilingi popustili in notirajo 8.50—8.60. V zagrebškem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.4350, v angleških funtih po 242.50 in v grških bonih po 29.50, dočim je bilo za španske pezele povpraševanje po 5.60. Tečaj kompenzacijskih lir je ponovno nekoliko popustil in sicer v Ljubljani na 391.80—394.20, v Zagrebu pa na 298.80—301.20.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca o vojni škodi nadalje enotna in je bil promet po 338 in 340 (v Beogradu po 339—341). Nadalje so bili zaključki v 4% agrarnih obveznicah po 42, v 7% Blairovem posojilu pa po 64—65, 6% begluške obveznice notirajo 57—60 (v Beogradu 62 zaključek).

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2963.15—2977.75. Berlin 1756.08—1769.95. Bruselj 735.61—740.67. Curih 1424.22—1431.29. London 214.41—216.47. Newyork 4340.37—4376.68. Pariz 288.39—289.83. Praga 181.05—182.16. Trst 355.75—358.83.

Curih. Beograd 7, Pariz 20.2525, London 15.0950, Newyork 307.375. Bruselj 51.70, Milan 25.0750, Madrid 41.95, Amsterdam 208.15, Berlin 123.50, Dunaj 56.70, Stockholm 77.80, Oslo 75.80, København 76.35, Praga 12.72, Varšava 57.85, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efeti

Zagreb. Državne vrednote: Voja škoda 339—342, 7% stabiliz. 72—78, 4% agrarne 42—42.50, 7% Blair 65—66, 8% Blair 73—75, 6% begluške 57—60; delnice: Trboveljska 100—110, šecerana Osijek 120—135.

Beograd. Voja škoda 339.50—340 (339.50—341), za nov. — (339), za dec. — (340), 7% invest. 77—78 (77). 7% stabiliz. 79 bl., 4% agrarne 45 bl., 6% be. gluske 61.75—62.25 (62), 8% Blair 74 den. 7% Blair 65—67, Narodna 5700 den. PAB 220—221.50 (220—221).

Blagovna tržišča

Zlito

+ Chicago, 17. oktobra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 101.50, za maj 100.50; koruza: za dec. 60.50, za maj 59.125.

+ Winnipeg, 17. oktobra. Začetni tečaj: pšenica: za okt. 89.50, za dec. 89.875, za maj 93.875.

+ Ljubljanska borza (17. t. m.) Tendence čvrsta. Zaključki: 1 vag. koruze, 2 vag. krompirja. Nudijo se (vse franko nakl. postaja): pšenica baška 79/80 kg po 185 — 190; banatska, 78 kg 185—190; koruza: baška po 110 — 115; banatska po 105 — 107.50; oves: slavonski po 132.50—137.50; moka: baška in banatska »Oge« po 275 — 285; baška »2« po 255 — 260, baška »5« po 285 — 290; otrobi: baški po 110—115; krompir: beli štajerski, franko nakladalna postaja po 58 — 63.

+ Novosadska blagovna borza (17. t. m.) Tendence čvrsta. Pšenica (78 kg): baška 170 — 173, baška ladja Tisa ali Begej 175 — 178; slavonska 172.50 — 175; sremska 171 — 175; banatska 170 — 173. Oves: baški sremski in slavonski 137.50—140. Ječmen: baški in sremski, 64 kg 130—132.50. Koruza: baška in sremska 103 — 106; banatska 102 — 106. Moka: baška in banatska »Oge« po 245 — 265, »2« 225 — 245; »5« 205 — 225; »6« 185 — 205, »7« 165 — 175, »8« 115 — 120. Otrobi: baški, sremski in banatski 87—89. Fižol: baški in sremski beli 270 — 275.

+ Budimpeštanska terminska borza (17. t. m.) Tendence čvrsta: pšenica: za okt. 17.85, za marc 18.25—18.26; koruza: za maj 16.33—16.35.

BOMBAZ

+ Liverpool, 16. oktobra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 16.18 (prejšnji dan 16.18) za dec. 6.09 (6.08).

+ New York, 16. oktobra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 10.87 (10.87) za dec. 10.84 (10.82).

Točno plačati »Jutru« naročnino Varui svoicem zavarovalnino

S P O R T

Gradjanski: Ilirija

Ljubljansko sportno občinstvo bo v nedeljo zopet videlo naše nogometaše v hudi borbi proti zagrebškemu Gradjanski. Mu. Mnogo je ugibanja, mnogo je že nerazrešene med zvestimi pristaši enega in drugega tabora. Še nikoli ni bil pomen tega srečanja tako velik, kot ravno sedaj. Ilirija je svoje vrste uredila. Pri njenih zadnjih nastopih smo videli mnogo lepega in obetavečega, tako da lahko zremo z gotovo mirnostjo naspoti dogodka, ki se bodo odigrali v nedeljo.

Gradjanski svojega nasprotnika ne podcenjuje, ker se dobro spominja vseh svojih neuspehov proti Iliriji v Ljubljani. Pripeljal bo s seboj svojo izbrano četo, ki se ji bo pridružilo lepo število navijačev.

Velik dogodek se pripravlja in naj ne bo Ljubljancema, ki v nedeljo ne bi hotel prisostvovati tej tekmi ter pomagati svojim z živim vzpodbujanjem do uspeha. Tekmo bo sodil g. Goranič.

Službene objave LNP

9. seja p. o. dne 16. oktobra 1935.

Prvenstvene tekme dne 20. oktobra 1935: V Ljubljani: na igrišču, ki se odredi naknadno, ob 15. Ilirija-Gradjanski, dovolitve se predtekma ob 13.30, službojuči inž. Debelak, nadzor nad blagajno Jugovec, Ilirija 10 rediteljev; igrišče Primorja ob 8.30 Reka—Mars jun., ob 9.45 Svoboda—Ilirija jun., ob 11. Primorje—Mladika jun., službojuči salomon, vsak klub po dva reditelja; igrišče Hermes ob 9. Hermes—Jadrani jun., ob 10.15 Slavija—Korotan jun., službojuči Fain, vsak klub po dva reditelja; igrišče Slovana ob 9. Slova—Slovan, ob 10.30 Svoboda—Mars, službojuči Breskvar, vsak klub po tri reditelje; igrišče Korotana ob 10. Korotan—Grafika, službojuči Juvan, oba kluba po tri reditelje; na igrišču Reke ob 10. Reka—Jadrani, službojuči Bucik, oba kluba po tri reditelje; na igrišču Jadrana ob 10. Slavija—Mladika, službojuči Drašler, oba kluba po tri reditelje; na igrišču Broda ob 15. Brod—Moste, službojuči Slamič, Brod 6 rediteljev.

V Čakovcu, igrišče OSK, ob 15. OSK—Zeleznikar, službojuči prof. Jelatič.

Na Jesenicah, igrišče Kovinarja ob 15. Kovinar—Gorenjec, službojuči Božič.

V Škofji Loki ob 15. Sora—Bratstvo, službojuči Sega.

V Mengšu ob 15. Mengeš—Domžale, službojuči Lipar.

V Radomljah ob 15. Radomlje—Kamnik, službojuči Kristof.

V Ptuj, igrišče Drave, ob 15. Drava—Ptuj, službojuči inž. Celjoti. Oba kluba po pet rediteljev.

V Trbovljah, igrišče Trbovlja, ob 15. DASK—Trbovlje, službojuči Krihkar.

V Zagorju, igrišče Sloge ob 15.30 Slova—Zagorje, službojuči Bostič.

V Celju, igrišče Jugoslavije ob 15. Jugoslavija—Olimp, službojuči Mahkovec.

V Šestanju ob 15. Šostanj—Zalec, službojuči Hrastnik.

V kolikor niso določeni reditelji, preskrbijo prvomenovani klubi rediteljsko službo.

Službojuča odbornika juniorskih tekem v Ljubljani naj dvigneta vstopnice v polsvežni pisarni.

(6. seja s. o. dne 10. oktobra 1935).

Kaznuje se ss Jordan Ivan z globo 25 Din zaradi neudeležbe na planarnem

redu: od dne do dne je zdravniku manj zaupal, misleč, da je advokat, ki ga hoče pretentati: dolgi verigi od najbližjega sosedu navzgor, se je napolned pridružil še nov član zarotnikov umišljenega posestnika. Zaključek zdravnikovega preiskovanja se je zgostil v opredelitvi: dedno obremenjen psihopat, ki se je zaverjal v predstavo, da se je vsa njegova okolica združila, da mu odvzame njegove pravice, za katere ni nikogar pooblastil, da ravna z njimi. To diagnozo potrjuje tudi dejstvo, da je vztrajno vračal prevzem za posestvo združene vsote, ki je ni nikdar pripoznal za svojo. (Ta je potovala zdaj sem zdaj tja, med sodiščem, pošto in banko in je počasi občutno kopnela). Da bi mož simuliral, kakor se to rado poskuša, če je na razpolago kak hval previden \$ 110 s. k. p., bi se ne dalo reči; kajti svojega branilača ex officio, to pot rešnega advokata, je spoznal šele tik pred razpravo in ga torej slednji ni mogel poučiti o raznih ovinkih, po katerih se da pravici uteči, sam pa tudi ni napravil vtisa, da bi se znal igrati s konstrukcijo takih poto-

Človek, ki si ne da dopovedati...

Ljubljana, 16. oktobra.

Za svoja dejanja, ki zaenkrat niso obstojala v hujšem kakor v nadlegovanju, a so dala slutiti morda večje nepravilike — morda kako ponovno obstrleto v noge — se je zagovarjal bivši posestnik Janez Rih-tiški iz Sevelj, občina Selce. Pravzaprav se ni zagovarjal. Senat je odločil, kam naj vtakne človeka, ki živi v veri, da je posestnik in lastnik hiše. To je bilo svojčas po vseh pravih prodano na javni sodni dražbi za manjše dolgeve. Obtoženec, zidar po poklicu, kateremu pa se je izneveril, ne sicer iz delamrznosti, pač pa zaradi preslabih izgledov na zaslužek, je svoj čas obstrlel z lovsko puško novega lastnika posestva — ker ga na obtožbeno prigo-varjanje ni hotel zapustiti. Za ta napad je obtoženec že zadostil pravici — odsedel je mesec dni.

In kaj je storil, ko je imel spet prosto pot pod nogami? Vrnil se je na nekdanjo domacijo — a jo je našel zasedeno. Če ni šlo skozi zaklenjena vrata — pa skozi razbite šipe na slamnajočo ob peč. Tako je preživel kak mesec — nezadržan gost v strahu živčih novih prebivalcev — in se je na vseh koncih in krajih boril za svojo fiktivno pravico. Ali iz zlobe, ker je nekak običaj preganega posestnika nagajati novemu, ali iz slabomnosti? Vsekakor so stari obtoženca vdani pijači, a v ostalim neoporečni in njihov potomec je tudi rad pil žganje in zahajal v dvomljivo družbo. Ni bil slabega značaja, pač pa omahljive volje.

Sodišče se je odločilo za slednjo domnevo in je odredilo opazovanje po izvedenem psihiatru. V teku opazovanja je nastala težkoča, alias za psihiatra dokaz, da z opazovančevim razumom nekaj ni povsem v

sestanku. Kaznuje se pr. ss Kušar Ivan z globo 25 Din. Motivacija se mu sporroči pismeno.

Poverjenstvu v Celju se sporoča, da se njihov predlog glede honorarja stranski sodnikom ne more vpoštevat, ker nima podlage v pravih.

Odobri se dopust za nedoločen čas pr. ss Nemcu Ludviku, ki gre odslužiti kadriški rok.

Razreši se poverjenstvo s. o. v Trbovljah. Delegiranje sodnikov za področje je o. o. Trbovelj se poveri za prijateljske tekme pr. ss Arharju.

Pr. ss Kossu Emilu se izreče strog ukor; utemeljitev sledi pismeno.

U. o. LNP se naproša, da da na razpolago 8 starejših igralcev, ki bi opravljali funkcijo stranskih sodnikov.

U. o. LNP se naproša, da izposluje do dneva izpita pravilno javljenim sodniškim kandidatom prost dostop k tek-mam.

Ker kljub ponovnim pozivom niso plačali predpisane takse 100 Din se ortaljo naslednji sodniški kandidati: Gernedi Milan, Puntar Janko, Božič Adalbert, Rajtmajer Mirko, Krihkar Janez, Kurei Marjan, Jenko Vladimir, Kosirnik, Logar Stane, Benedičič Stane, Guzina Aleksander, Trtnik, Drašler Ivan, Lipar Peter.

S. o. pri JNS se prijavi v čitanje kandidata Černe Dušan, Seršen Josip; slednji se poziva, da v roku treh dni nakáže izpito takso v znesku 100 Din.

Službeno iz s. o. LNP. Delegirajo se k tekam 20. oktobra: Ilirija—Gradjanski, stranska sodnika Martelanc, Mandič, predtekma Betetto; Reka—Mars jun. Erlich; Svoboda—Ilirija jun. Pečar; Primorje—Mladika jun. Jenko; Hermes—Jadrani jun. Sondag; Slavija—Korotan jun. Bašin; Slova—Slovan Cimperman; Svoboda—Mars Vrhovnik; Korotan—Grafika Jokšič; Reka—Jadrani Macoratti (spoznam), predtekma ob 8.30 Černe; Slavija—Mladika Stišič; Brod—Moste Dorčec; OSK—Zeleznikar Schneider (spoznam); Krvinar—Gorenjec Lukežič; Sora—Bratstvo Škefclj; Mengeš—Domžale Kušar; Radomlje—Kamnik Hobercher; DASK—Trbovlje Ramovš (spoznam); Slova—Zagorje Dolinar (spoznam); Jugoslavija—Olimp Ochs (spoznam). Igrišča so razvidna iz objav p. o. prav tako začetki tekem. Opozarjajo se ljubljanski sodniki, da je v ponedeljek 21. oktobra planarni sestanek ob 20. pri Slamiču. Tega sestanka naj se udeležijo tudi vsi ljubljanski sodniški kandidati v svrhu razgovora o sodniškem tečaju.

Jadrani: Reka. Med nedeljskimi srečanjmi v drugem razredu bo najbolj vroč spopad na igrišču Reke. Stara rivala Reka in Jadran se srečata. Prva si skuša že letos priboriti mesto na zeleni veji, no, Jadran si za pa hoče rezervirati vsaj za pomladansko sezono, ker so ga letos višje sive že dokaj daleč oddaljile. Tekma se začne ob 10. na Reki.

Upravni odbor ASK Primorja. Nocoj ob 20. bo planarna seja v vožalni sobi restavracije »Zvezda«. Radi važnosti dnevnega reda prosim polnoštevilne udeležbe.

SK Mars. Danes ob 19. obvezen sestanek prvega in juniorskega moštva v klub čki sobi. Pozivajo vsi igrači navedenih moštev, da se sestanka sigurno udeležijo. Zupane F. Dolinar in Novak sigurno!

Državno smučarsko prvenstvo v Mariboru? Kakor doznavamo, se bo najbrže omejeno prvenstvo vršilo v Mariboru, in sicer dne 16. in 17. januarja 1936.

redu: od dne do dne je zdravniku manj zaupal, misleč, da je advokat, ki ga hoče pretentati: dolgi verigi od najbližjega sosedu navzgor, se je napolned pridružil

Ognjen obroč okoli zemlje

Presenetljivo odkritje upoštevanega angleškega raziskovalca

Predsednik Britskega narodnega odbora za radiotelegrafijo, znameniti prof. Appleton, je nastopil s poročilom o nekem svojem novem odkritju, ki bi bilo sposobno starodavno sanjo človeškega rodu, da bi mogli nekoč stopiti v neposredno zvezo z domnevnimi prebivalci drugih planetov, pregnati v kraljestvo bajk.

Od kar so odkrili kratke brezžične valove in njihovo zmogljivost, da se razširjajo na velike daljave, je bilo videti mogoče, da bi lahko oddajali znake na milijonkilometrih razdalje skozi svetovni prostor. Sam Marconi je napovedoval, da se bo to uresničilo v doglednem času, samo če razpolagajo tisti domnevni prebivalci drugih planetov s prejemnimi aparatami.

Ta optimizem je bil videti utemeljen z izkušnjo, da morejo najkrajši brezžični valovi prodirati tudi skozi najvišje ozračne plasti, skozi tako zvano jonosfero, v kateri so prej domnevali zaslon, ki odbija drugače vse brezžične valove nazaj k zemlji.

Holandski inženjer Jürgens je bil tisti, ki je trdil, da ta domneva ne drži popolnoma, kajti eksperimenti s posebno krat-

kimi valovi so ga utrdili v prepričanju, da prodirajo ti valovi tudi skozi jonosfero in na milijone kilometrov daleč v svetovni prostor. Baš ti poskusi so se najbolj podkrepili laike in strokovnjake v mnemu, da bi bilo mogoče z mogočnimi oddajniki doseči brezžično zvezo s planeti.

Toda sedaj je nastopil, kakor rečeno, prof. Appleton z nasprotnimi trditvami. Iz raznih izkušenj in razlogov pravi, da je stara teorija o električno nabiti jonosferi nevezljiva. Resnica bo marveč ta, da zapira zemljo v višini kakšnih 200 km plast silovito visoke temperature, temperature do 100.000 stopinj Celzija. Že prej so znanstveniki večkrat izrazili mnenje, da se ozračna temperatura v neki višini spet začne dvigati, dasi se nikomur ni oddaleč ni sanjalo, da bi ji pripisoval toliko stopinj Celzija, kakor je to storil sedaj prof. Appleton in to navzven izkušnjam dosežanih stratosfernih letalcev in registriranih balonov, ki so kazale, da temperatura z višino ozračja pada in da do sega v najvišjih plasteh bržkone že ekoraj absolutno ničlo, ki je temperatura minus 273 stopinj. Seveda moramo priznati, da naše izkušnje s stratosfernimi vozili in

registriranimi baloni še daleč ne segajo v višino 50 km nad zemljo.

A prav tako mora vsak priznati, da so tudi domneve prof. Appletona o ognjenem obroču okrog zemlje za sedaj samo domneve, ki jih mora znanost še natančno preiskati. Če so pa kolikšaj resnične, tedaj se mora človeštvo pač odpovedati svoji stari sanji o poletih v svetovni prostor in o brezžičnih zvezah s sosednimi planeti. Nobena raketa, noben kovinski izstrel, leki bi ne bil sposoben, da bi prodrli do tega ognjenega obroča, ne da bi se v trenutku razleteli v same atome, in vsak žkarnus, ki bi ga koprenje gnalo proti daljnim zvezdam, bi si moral tu ožgati peruti...

Ras Guksa in ženske

Dopisnik United Press poroča iz Asmera: Ras Guksa, ki je prestopil na italijansko stran z geslom, da ga je pripravila do te odločitve njeova vdanost evropski civilizaciji, je obiskal v ponedeljek Asmaro. Naletel sem nani v največji brivnici, kamor je prišel zaradi nakupov. Nakupil je ogromno množico dišav in pršilkov, katere bi rad poklonil svojim damam, kadar bo slavnostno vstopil v svojo prestolnico Makale. Za moški svet, ki ga kani obdarovati, na je nabral niz brivskih aparatov in britvic.

Pri vstopu v frizerski salon se je bliščala na rasovem zapletu že krasna zleđa zapesna ura, ki si jo je kupil v Asmeri. Ras nosi generalno uniformo in ob strani pištolo v žepu iz venca. Na vseh njegovih pohodih ga spremljajo njegovi pribojniki in italijanski detektiv, ki preprečuje vsakomur očitati z rasom. Po končanih nakupih v frizerskem salonu se je ras odpravil, sedel v avtomobil in se peljal na izprehod. V njegov smeh je prišlo, da mu ta izlet v civilizacijo popolnoma prija.

Drobiž iz Abesinije

General de Bono je proglasil Adno in okolico za italijansko ozemlje v imenu italijanskega kralja.

Italijanska vojska v Ogadenu pod vodstvom gen. Graziana ima zdaj proti sebi 160 tisoč, mož brojčeno abesinsko armado.

Med abesinskimi častniki igra velikansko vlogo holandski polkovnik Sevriank.

Dosedanje izgube Abesincev cenijo na 10.000 mož.

V glavnem stanu rasa Deste razvija veliko aktivnost bivši nemški častnik generalnega štaba v. Löwen in turški vojaški strokovnjak Džavid paša. Glavni stan abesinske vojske je v Tomzu.

Atu Ambaj, polkovnik v vojski generala Nasibnja, ki poveljuje jugovzhodni armadi, je prinesel v Harar sto funtov težko plinsko bombo italijanskega izvora, ki ni eksplodirala pri padcu na zemljo. Bombo so razstavili v vladnem poslopju v Hararju.

V ponedeljek se je prvič od izbruha vojne približal Addis Abebi sovražni letalec. Letalo je preletelo kraje Erer, Gota in Dire-dawo, a ni metalo bomb, temveč je delal letalec očividno samo posnetke krajev, nad katerimi je bil.

Grižljaj pečenke

Neki poročevalec javlja s severne fronte v Abesiniji:

Vsi znaki kažejo, da je zavzel Makalea le še zapuščen kraj. Toda treba si je spričo tega zastaviti še drugo vprašanje, namreč: ali pomeni okupacija glavnega mesta vzhodnega Tigreja tudi obvladavanje vsega ozemlja okrog Makaleja? Pomisliti velja, da je mogoče od tega kraja prodreti le peš, z mežji, mogoče tudi z lahimi tanki.

Pozabiti se ne sme, da provinca Tigre, čeprav je zasedena po okupacijski vojski, ne pomeni nič za evropsko armado, ker ji sama ničesar ne nudi. Vse, kar vojski potrebuje, je treba tja pripeljati, oziroma prinesiti. S tanki si je sicer mogoče pomagati, končno pa je tudi za ta vozila potreben bencin, ki ga je treba dovajati. Akcijski radij tankov je torej prav tako omejen.

Skok z juga proti Addis Abebi bo precej težaven. Na ozemlju se križajo verige gor in skoraj neprebruhni kanjoni, kakršne ima le še Severna Amerika. Skozi te kraje držijo samo kozje staze, po katerih se da le korakoma napredovati. O dosežanju okupacije, je obiskal v ponedeljek Asmaro. Naši italijanski odpravniki grižljaj, da pospravljamo cele pečenke pa je še daleč

Na tigreškem hribovju

General de Bono gleda s tigreških hribov na še nezavojevano ozemlje Abesinije

Iz abesinske prestolnice

Haile Selassie in cesarska tarča — S temnim blagom prevlečene čelade — Spopad med divjimi vojščaki pri Addis Abebi

Dopisnik Internacional News Service, Karl Wiegand poroča iz Addis Abebe:

Cesar Haile Selassie, ki je znan kot nedosegljiv strelce, je te dni v okolici prestolnice osebno preizkušal streljivo in topove. Na strelišče ga je spremljal majhen šab najožjih sodelavcev. Najprej je iztrčil kroglo iz majhnega gorskega topa, potem je preizkušal mitraljeze. Streljal je pri tem vedno v tarčo, ki je imela v srcu zapisano njegovo ime v amharščini.

Italijanski letalci so okupirali z bombami mesto Alagi pri Makaleju. Alagi je kraj, kjer so si italijanski in abesinski vojski že l. 1896. stali nasproti mož proti možu. Ta pokrajina je precej močvirnata, zato se mogoče bombe niso razpočile. Zarile so se pa globoko v zemljo.

Panika med abesinskim prebivalstvom abesinski cesar v začetku močno potrni, pomehala in abesinska vojska porabi zdaj vsako priliko, da spreime sovražne letalce s svinčenkami iz pušk. Praksa kaže, da dosega italijanski bombarderji razmeroma majhne učinke.

Abesinski cesar je zaradi varnostj odredil, da ne sme odsej nositi noben abesinski vojak tropске čelade. Čelade, ki so bele barve, so namreč pomagale letalcem rekonosirati teren in ugotavljati navzočnost vojske. Zato je izšlo povelje, ki ukazuje, da morajo vsi vojaki prevleči čelade s temnim blagom. Blagodejni učinki tega ukrepa se že kažejo: abesinska zbirališča čet so postala iz zraka nevidna.

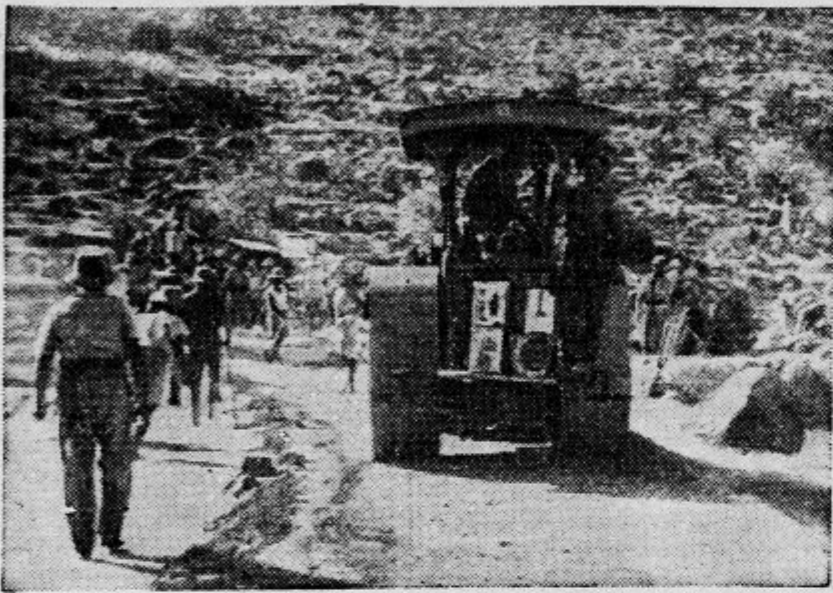
Zaradi odpadništva rasa Guksa je bil abesinski cesar v začetku močno potrni, pomehala pa se je pomirila. Ugotoviti je treba, da ta ras ni imel prav nobenega vojaškega pomena, zato ne predstavlja njegov odpad tudi nobene vojske izgube za abesinsko vojsko. Abesinsko vojaško sodišče je obsodilo rasa zaradi izdaje in contumaciam na smrt.

V zadnjem tednu je korakalo skozi Addis Abebo ogromno število divjaških vojščakov, ki niso še nikoli videli belega človeka. Ti divjaki so v abesinski prestolnici ponovno nadlegovali belokožce in treba je

Novo zlato v Avstraliji

Te dni je prispela v Melbourne skupina iskalcev zlata z velikimi množinami dragocene kovine. Može se povedati, da so odkrili legendarno ležišče zlata, ki ga iščejo že trideset let in je znano pod imenom avstralski Eldorado in niso doslej vedeli, kje prav za prav leži. To ozemlje je, kakor poročajo sedaj, ob zapadni avstralski obali, kjer moli iz morja 12 milj dolga koralna čer. Šest milj od čeri so iskaleci odkrili človeški okostnjak, o katerem menijo, da gre za ostanke prvotnega odkritelja zlatega polja, nekega Lasseterja, ki je tu umrl, ne da bi svoje odkritje sporočil ljudem.

Tehnika popravlja razdejanje

Italijanski vojski v severni Abesiniji sledijo pri vsakem sunku dalje tehnične čete, ki grade sproti ceste, da omogočijo živahen promet z zaledjem

Lev, medved in volk na ulici

Prvega so ujeli z mesom, medveda in volka pa z lasom

V Lieze v Avstriji je prispel te dni neki cirkus, ki je ljudem takoj ob svojem prihodu in preden je utegnil razpeti svoj šotor, postregel s precej razburljivo uprizoritvijo. Ko so namreč cirkuski vozovi šli preko glavnega trga, se je voz s kletkami za zverine premikal. Nekatere kletke so se odprle. Lev je bil prvi, ki si je privoščil zlato svobodo. Z mogočnim skokom je planil preko vrtnice ograje v neko hišo. Počasi je stopal po stopnicah in se ustavil pred nekimi stanovanjskimi vrati. Hotel je v stanovanje, a ker mu niso kar takoj odprli, se je začel poginjati proti vratom, ki so bila k sreči trdno zaklenjena.

Alarmirali so orožnike, ki so prišli z nabitiimi puškami loviti divje zveri. Šele so opozorili, naj ne spuste otrok na cesto in

ustavili so vse avtomobile, da bi ne prišli medvedu pod noge. Medved je namreč divjal vse bolj nego lev. Cirkuski ravnatelj je prosil orožnike, naj ne streljajo, ker bo poskusil živati ujeti zlepa. Kos mesa je leva res spravil v kletko. Težja pa je bila z medvedom, ki se mu je zdela zlate svoboda vabljivejša od lepega kosa mesa. Vsak, ki se mu je bližal z mesom v roki, jo je moral naglo odkuriti. Končno so si domislili, da bi ga ujeli z lasom. Kmalu so ga imeli v zanki, toda potem je bilo tretja še dolgega boja, preden so ga pramagali in spravili na varno. Tudi oba volka, ki sta ušla iz kletke, je bilo mogoče uloviti le z lasom. K sreči ni zahtevala ta neprostovoljna cirkuska predstava na ulici nobene žrtve in tudi ni povzročila nobene škode.

Proces proti policijskemu nadzorniku

Zlorabe inspektorja Bonyja pred sodiščem

V Parizu se je pripel proces proti policijskemu nadzorniku Bonyju, ki je znan iz afere Staviskega. V tej aferi je igral ulogo, ki se ni prav pojasnena. Ker je bil v najtesnejših odnosih s celo vrsto sodelavcev prošulega sleparja, so ga prvotno obtožili še samega kot pajdaša, a so ga končno izpustili.

Lani je Bony tožil izdajatelja nekega pariškega lista zavoljo razžaljenja časti, pa je pravdo izgubil. Sedaj je nastopil ena izmed tedanjih prič s svoje strani s tožbo proti njemu. To je 30-letna žena nekega borznega mešetarja Kotilona, ki trdi, da so jo Bony in nekateri njegovi pomočniki dolga leta sistematično izsiličevali. Kot na pol odraslo dekle se je bila zapelala v neki škandalni do-

godek, akti o tem so ostali v policijskem arhivu in Bony je prišel na nepojasnen način do njih. S stalnimi grožnjami, da bo te akte objavil, je potem iz nje več nego deset let izsiljeval znatne vsote. Z Bonyjem stoji pred sodniki še štirje drugi nameščenci pariške policije.

Bruselj dobi najvišji nebotičnik v Evropi

V belgijski prestolnici so te dni položili temelj za nebotičnik, ki bo po vsej priliki najvišja zgradba svoje vrste v Evropi. Nebotičnik bo visok 130 m. Zgradili ga bodo v ameriškem slogu.

A NEKDOTA

Ko so avstrijske oblasti l. 1914. zaprle politika dr. Kramarja, se je ta ob svoji aretaciji obrnil k varnostnim organom z vprašanjem, kam ga bodo peljali.

»V garnizijski zapor na Hradčanih, se je glasil odgovor.

»Oj, to mi pa nikakor ni všeč, je dejal dr. Kramar.

»Gospod doktor, se hoste morali pač nekoliko pomiriti z dejstvom, da romate v zapor.

»To že, to že, je zagotavljal politik, samo to mi ni všeč, ker se bom tam sestel s Klofatecem.

VSAK DAN ENA

»Kaj ti moram povedati, Janez me je zapustil...«

»Nu, potem si vsaj nareži čebule, da ti bodo vrele solze iz oči, kajti zdaj tuliš brez njih...«

(»Lidens Teguc«)

Začetek z mečem, nadaljevanje z uskoštvo

Na levi: Guksa prehaja v spremstvu svoje straže na italijansko stran — Na desni: General de Bono sprejema poklonitev novih zveznih ikov

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodajalka
poštena in vestna, ki zna malo nemščine, dobi mesto takoj. Ponudbe pod »Skromna« na podružnico Jutra, Jesenice. 33284-1

Hišnico

otročna hišnica iščem za »Vilo Danice« na Bledu. Vsa pojavnost daje med uradnimi urami g. upravitelj Milan Sterlekar, blaginjski Mestni hranilnice Ljubljanske. 33294-1

Raznašalko

obnem pomoč za trgovino, stanovanje pri starših v Ljubljani, sprejemem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 33293-1

Plačilno natakario

mlajšo mož, sprejemem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 33293-1

2 pekovska

raznašalka s svojim kolesom, sprejemem takoj. Josip Kovar, Cerkije pri Kranju. 33284-1

Pietiljo

na Koperstrol, za rokavice, za večletno prakso, sprejemem takoj v delo. Tovaršna pletenja Janko Novak, Radovljica. 33286-1

Delavko

izvedeno v kvačkanju in drugih ročnih delih, sprejemem takoj. Tovaršna pletenja Janko Novak, Radovljica. 33287-1

Natakaria

mlada, pridna, poštena, znanost, s kvečjo, dobi takoj službo. Predstaviti se v soboto 19. t. m. od 9.—11. ure do popoldne. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 33293-1

Službe išče

Vsak, beseda 50 par; davek Din, za dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Natakaria

mlada, simpatična, priprave znanosti, želi prenesti mesto. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Izrujena«. 33282-2

Šofer

trenen in zanesljiv, večje popravila in zmožen kavlje, išče mesto. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 33292-2

Vzgojiteljica

s znanjem nemščine, išče mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vrtinčica«. 33291-2

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nemščino

od osnovnih začetkov do popolnega obvladavanja ponuja prof. dr. Svoboda, Tovaršjeva 1. 33288-4

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Borovine

suhe, lepe, zdrave, kupim 2 vagona. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Cena«. 33285-7

G. Th. Rotman:

Življenje Jakca Takca

A žebelj je bil dosti predolg in je na oni strani pogledal skozi steno; da, celo lepo sliko je predrl, prav tam, kjer je imela nos! Sosed je kar podivil, ko je to opazil!

Prodajam

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hubertus
nepremičljiv 250. Din, otroški s kapuco 145. Din, trenč-coath, impregniran, samo 430. Din, pumparce od Din 48. naprej, dobite pri PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14. 31-6

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kostanj

jedilni lep in zdrav, nudi najceneje Artur Nachbar, Radeče pri Zid mostu. 33282-33

Suhe gobe

kupuje po najvišji ceni in vsako množično tovaršna A. Nachbar, Radeče pri Zid mostu. 33293-33

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tovorni avto

Chevrolet, zamenjam za luksuz avto, največ 4 sedež. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Avto«. 33286-10

Stroj

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Poravnaalni stroj

(Abichtsmaschine) s pravo za vrtnje, skoro novo, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 33287-29

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Družabnika (co)

iščem za nov izum s so-delovalcem pri izdelavi nove, zdravstvene, prave kave. Ta izum je brezkonkurenčen. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Kava«. 33284-16

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovska lokala

v Kranju
so oddele v najem; eden na glavnem trgu najprometnejša Prešernova cesta, priporočljiv za vsako trgovino, drugi v predmestju Kranja, cesta na Golnik, za trgovino; 4 željnimi pridniki alinskih izdelki, specijerijo ali trgo. obrt, obo. rač. odse. hitro po niski ceni. Pojavnost daje lastnik Frane Majdič, industrijski milo Vir — Domžale. 33286-19

Brivnico

na periferiji Ljubljane, poceni prodam. Eksistenca zagotovljena. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bodročnost«. 33282-10

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupim hišo

rentabilno, večstanovanjsko, v Ljubljani. Ponudbe pod »709.030« na ogl. odd. Jutra. 33289-30

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje
z vsemi pritlikinami, oddam v bližini Tabora. — Ogled od 10.—2. ure. — Prisojna ulica 1, vrata 5. 33298-21

Dvosob. stanovanje

lepo, sončno, takoj oddam. Ljubljana VII, Bejlaska ulica 32. 33297-21

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobico

čisto, s popolnoma separiranim vtičom, iz stopnišča, oddam v bližini magistrata. 33298-33

Boljšo sobo

oddam v bližini učiteljskega Naslova v vseh poslovalnicah Jutra. 33299-33

Sostanovanko

dijakinja iz boljše hiše, sprejemem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 33296-33

Lepo prazno sobo

s kopalnico, oddam 1. novembra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 33299-33

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

s strogo separiranim vtičom, iz stopnišča, oddam v bližini magistrata. 33298-33

Informacije

V oglasnem oddelku

»Jutra«

naj dvignejo:

Agilen, Alice, Boljša družina, Briljant, Banka, Dajek, Družabnik, Dobra mož, Din 450, Dobičkanosno, Delavna, Dobra restavracija, Dober, Dobra vzgojiteljica, Diskrecija in umetnost, Garancija, Gospodinja, Hito, Hvaljezen, Hika ali vila, Harmonika, Jesen 35, Izkoriščenje izključeno, J. D. 38, Kavčija, Kože, Klobase, Ljubljana, Lepo, Mlado dekle, Mariborska, Moderna oblika, Mirna in stalna stranka, Najraje ob Dunajski cesti, Natakaria, Poštena, Nesrečna, Osamljena, Odkrit značaj, Osiček, Prijeten dom, Plačam takoj, Potovanje z lastnim avtomobilom, Pripraven fant, Poštena natakaria, Pol v gotovini, Pogreznjiv, Propagandistka, Prijazna dolžnost, Restabilno, Redka priložnost, Službe potreben, Sv. Krištof Sem osamljen, Sonja, Strojni tehnik, Sodelovanje, Srečni dom, Sveča in zadovoljstvo, Skladničnik, Takoj 494, Takoj 4enar, Tujec, Urednik, Upokojevec, Ugodnost, Volčjaka, Venezia, Vel odsoten, Zdrava Savinjska, Zgodbe, Zmožna kavejce, Zanesljiv 802, Zelo instrumentarka 500, 23, 1000.

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri I. POGACNIK Bohoričeva ul. št. 5

UČITELJSKI ZBOR DRŽAVNE TEHNIŠKE SREDNJE ŠOLE V LJUBLJANI,
javlja, da je včeraj umrl
profesor Alojzij Sodnik
Odličnemu učitelju in najboljšemu tovarišu ohranimo trajno časten spomin.
V LJUBLJANI, dne 18. oktobra 1935.

Potrti globoke žalosti naznanjamo tužno vest, da nas je za vedno zapustil naš nadvse ljubljani in predobri soprog, oče, brat, stric in svak, gospod
ANTON KOTNIK,
nameščenec mestnega poglavarstva
previden s tolažili sv. vere.
Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 19. t. m., ob 5. uri popoldne, iz hiše žalosti, Slomškova ul. št. 17, na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 17. oktobra 1935.
Globoko žalujoči: Berta roj. Divjak — soproga, Marica poroč. Dolanc, Maks, Božica — otroci, Dolanc Josip — zet — ter vse ostalo sorodstvo.

Za jugoslovanski patent št. 6912 od 1. oktobra 1929, na: »DUŠILO SUNKOV ZA SAMONABIALNO OROŽJE, POSEBNO PUSKE« (»Stossdämpfer für Selbstladewaffen, Insbes. Gewehre«) se iščejo kupci ali odjemalci licenc.
Cenj. ponudbe na: ing. MILAN SUKLE, Ljubljana, Beethovnova ulica, 2.

Občinska elektrarna v Titelu potrebuje 30-40 VAGONOV

suhih prvovrstnih bukovih ali hrastovih CEPLJENIH DRV ZA KURJAVO — posekanih leta 1933-34. Reflektanti se naprosajo, da vložijo svoje pismene ponudbe in plačilne pogoje najkasneje do 1. novembra t. l. Drva bi se dostavljala sukcesivno po 5 vagonov mesečno.
OBČINSKA ELEKTRARNA - TITEL.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem, znanem in tovarišem tužno vest, da je po dolgi, mučni bolezni in zadet od kapi, gospod

Davorin Krajncič,
nadučitelj v pok.
danes, dne 16. oktobra 1935, ob trideset letu v 63. letu svoje dobe umrl.

Pogreb blagopokojnika bo 18. oktobra 1935, ob 16.15 (4.15) na magdalensko pokopališče na Pobrežju.
Maša zadušnica se bo brala v magdalenski cerkvi, dne 19. oktobra ob 7. uri.
Maribor-Ptuj, dne 16. oktobra 1935.
ZALUJOČI OSTALI.

Zapustil nas je za vedno naš ljubi oče, tast, gospod

STOPAR JOŽE
posestnik, lesni trgovec in gostilničar.
Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 19. oktobra ob 9. uri iz hiše žalosti.
Opločnica, dne 17. oktobra 1935.
ZALUJOČI: Ana — žena; Ljuba, Ludvik, Mira, Joža, Ela, Pepca, Julka, Fanči in Lojzek — otroci, ter ostalo sorodstvo.

Naše gledališče

Drama
Začetek ob 20. uri
Petek, 18. oktobra. Zaprt.
Sobota, 19. oktobra. Kralj Edip, Kameniti gost. Red A.
Nedelja, 20. oktobra. Frak ali Od krojačka do ministra. Izven.
Ponedeljek, 21. oktobra. Direktor Čampa.

Opera
Začetek ob 20. uri
Petek, 18. t. m.: Zaprt.
Sobota, 19. oktobra. Sveti Anton, vseh za. ljubljenih patron. Izven. Globoko znižane cene od 24 Din navzdol.
Nedelja, 20. oktobra. Madame Butterfly. Izven.
Ponedeljek, 21. Zaprt.

Drama
Vse prijatelje grških klasikov opozarja, mo na sobotno vprizoritev »Kraja Edip« v naši drami. Poleg Sophoklejeve drame se vprizori še »Kameniti gost« za red A.

Opera
Prva operna predstava po izredno znižanih cenah od 24 Din navzdol bo v so.

boto. Vprizorila se bo izvrstna češka opera »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Ne glede na to, da je to izvrstna predstava, so cene tako nizke, da je omogočen obisk gledališča pač prav vsako. mur. Za par dinarjev že dobite udoben sedež in skoro 3 ure veselega glasbenega užitka.

Sentjakobsko gledališče
Začetek ob 20.15. uri.
Sobota, 19. oktobra. »Legionarji«.
Nedelja, 20. oktobra. »Legionarji«.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Petek, 18. oktobra: Zaprt.
Sobota, 19. oktobra ob 20. »Tartuffe«.

Najslajša in najboljša

krepljena pijača je

BERMET - VINO,

črnina iz Fruške gore,

Sremski Karlovci — Gostilničarji nudite to specialiteto svojim gostom. V sodčkih od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora.

Umrl nam je danes, ob pol 12. uri, naš ljubljani soprog, predobri oče, stari oče, tast, brat in stric, gospod
KARL PESTEVŠEK
nadučitelj v p., odlikovan z redom Sv. Save V. stopnje itd.
po kratki bolezni previden s tolažili sv. vere v 80. letu svoje dobe.
K večnemu počitku ga bomo položili v soboto, 19. t. m. ob 16.15 uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju.
Sv. maša zadušnica se bo darovala 21. oktobra ob 6. uri zjutraj v Magdalenski cerkvi.
Maribor, dne 17. oktobra 1935.
Ana Pestevšek — soproga; Karl, policijski svetnik in Rihard srezki šolski nadzornik — sinova; Gusti, Leopoldina — sinah; Žarko, Tonček, Marjan — vnuki.

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi izgubi našega nepozabnega soproga, očeta, brata, zeta, svaka in strica, gospoda

ALOJZIJA LOGERJA

veleposestnika, hotelirja in mesarja

izrekamo vsem, ki so nam stali v najtežjih trenutkih ob strani, svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo izrekamo preč. duh. svetniku Gašpariču in preč. g. Zalarju za tolažbo v bolezni, njima kakor tudi ostali duhovščini za spremstvo na zadnji poti, zdravniku g. dr. Arnsku za njegov poseben trud in požrtvovalnost, ki jo je izkazoval pokojniku v dolgotrajni bolezni, ravnateljem in uradništvu TPD, kemične tovarne in steklarne, številnim rudarjem in drugim delavcem stanovskim tovarišem in gasilski četi za spremstvo na zadnji poti, pevskega zboroma za ganljivi žalostinki doma in ob grobu, preč. svetniku Gašpariču za lepe poslovljne in tolažilne besede ob grobu, vsem številnim darovalcem cvetja in vencev ter vsem drugim, ki so nam na kakršenkoli način ob tej bridki izgubi izkazali svoje sočustvovanje.

Vsem skupaj Bog plačaj!
Hrastnik, dne 17. oktobra 1935.

ZALUJOČI OSTALI.

Umrl je danes naš dobri in preljubljeni

ALOJZ SODNIK
profesor tehn. srednje šole.

Pogreb se bo vršil v petek, dne 18. t. m. ob 4. uri pop. iz Križevniške ulice št. 8, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 17. oktobra 1935.

DR. ALMA SODNIK in ostalo sorodstvo.